

Grupa Kapitałowa RAFAKO

GRUPA PBG

**ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE**

**za okres 9 miesięcy zakończony
30 września 2020 roku**

27 listopada 2020 roku

Spis treści

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	1
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	2
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	5
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
3. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości (istotne zasady (polityka) rachunkowości)	11
4. Standardy i interpretacje obowiązujące w wersji opublikowanej przez IASB, lecz nie zatwierdzone przez Unię Europejską	12
4.1. Zastosowanie standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie	12
4.2. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku i ich wpływ na sprawozdanie Grupy	12
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	13
5.1. Profesjonalny osąd	13
5.2. Niepewność i zmiany szacunków	13
6. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	14
7. Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
8. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	16
9. Sezonowość lub cykliczność działalności Grupy	16
10. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów	17
10.1.1. Projekt Jaworzno	19
10.1.2. Projekt Wilno	21
11. Rodzaj i kwoty pozycji w znaczący sposób wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych	21
11.1. Przychody ze sprzedaży i segmenty operacyjne	21
11.1.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług	22
11.1.2. Przychody ze sprzedaży materiałów	22
11.1.3. Geograficzne obszary działalności	22
11.1.4. Segmenty operacyjne	23
11.2. Koszty sprzedaży, przychody i koszty operacyjne oraz finansowe	28
11.3. Podatek dochodowy	29
11.4. Istotne pozycje wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	30
11.5. Wartość firmy oraz wartości niematerialne	31
11.6. Rzeczowe aktywa trwałe	33
11.7. Nabycie i sprzedaż składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	35
11.8. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	35
11.9. Pozostałe należności długoterminowe	37
11.10. Akcje/udziały w pozostałych jednostkach	37
11.11. Aktywa finansowe długoterminowe	37
11.12. Zapasy	38
11.13. Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	38
11.13.1. Obligacje	38
11.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	38
11.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	39
11.16. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	40
11.17. Udzielone pożyczki	40
11.18. Odpisy aktualizujące wartość skonsolidowanych aktywów	41
11.19. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy	43
11.19.1. Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych	43
11.19.2. Zabezpieczenia ustanowione na wartościach niematerialnych	43
11.19.3. Zabezpieczenia ustanowione na akcjach/udziałach	43
11.19.4. Zabezpieczenia ustanowione na zapasach	44
11.19.5. Zabezpieczenia ustanowione na należnościach handlowych	44
11.20. Kapitał podstawowy	44
11.21. Wartość nominalna akcji	44

11.22. Prawa akcjonariuszy.....	44
11.23. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	44
11.24. Zysk/(strata) przypadający na jedną akcję	45
11.25. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	45
11.26. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych - długoterminowe.....	46
11.27. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia	46
11.28. Pozostałe rezerwy długoterminowe	46
11.29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	47
11.30. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych krótkoterminowe	47
11.31. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	47
12. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	47
13. Instrumenty finansowe	48
14. Instrumenty pochodne	50
15. Kredyty i pożyczki.....	51
15.1. Kredyty i pożyczki długoterminowe.....	51
15.2. Kredyty i pożyczki krótkoterminowe.....	51
16. Zarządzanie kapitałem	53
17. Zmiana stanu rezerw, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej.....	54
18. Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	55
19. Wypłacone lub zadeklarowane dywidendy	55
20. Zobowiązania inwestycyjne	55
21. Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez Grupę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji.....	55
22. Sprawy sporne, postępowania sądowe	56
23. Informacje o Zarządzie i Radzie Nadzorczej jednostki dominującej	56
24. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej	58
25. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	58
26. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz	59
27. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Spółki w trzecim kwartale 2020 roku	59
28. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A., jednostki dominującej na dzień przekazania niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	60
29. Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji RAFAKO S.A. lub uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące jednostek należących do Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją, zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, w okresie od przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego.....	61
30. Czynniki mające istotny wpływ na wyniki do uzyskania w czwartym kwartale 2020 roku	61
31. Wybrane dane finansowe przeliczone na EUR.....	61
32. Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.....	63
33. Portfel zamówień	63
34. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	64

Załącznik:

1. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe RAFAKO S.A. za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku

	<i>Nota</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Działalność kontynuowana					
Przychody ze sprzedaży	11.1	795 520	817 744	301 558	298 575
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		793 905	817 164	301 023	298 422
Przychody ze sprzedaży materiałów		1 615	580	535	153
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Koszty sprzedanych produktów i usług	11.2	(982 488)	(961 433)	(289 371)	(305 531)
Koszty sprzedanych materiałów		(2 440)	(3 416)	(1 722)	(2 865)
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		(189 408)	(147 105)	10 465	(9 821)
Pozostałe przychody operacyjne	11.2	32 373	3 232	21 205	1 246
Koszty sprzedaży	11.2	(11 091)	(17 038)	(2 700)	(4 687)
Koszty ogólnego zarządu	11.2	(37 805)	(37 659)	(11 167)	(11 231)
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	(40 572)	(8 525)	(9 275)	(4 143)
Koszty badań i rozwoju		(5 145)	(6 928)	(1 229)	(1 650)
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		(251 648)	(214 023)	7 299	(30 286)
Przychody finansowe	11.2	3 792	5 286	1 577	127
Koszty finansowe	11.2	(6 585)	(5 440)	(400)	(451)
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Zysk /(strata) brutto		(254 441)	(214 177)	8 476	(30 610)
Podatek dochodowy	11.3	(15 133)	14 648	(323)	5 836
		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		(269 574)	(199 529)	8 153	(24 774)

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku

	Nota	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2020	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2019
Inne całkowite dochody za okres		(320)	(228)	258	222
<i>Pozycje podlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych</i>					
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		112	(22)	(1)	17
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej przypadające na udziały niekontrolujące		59	8	7	9
Inne całkowite dochody netto podlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		171	(14)	6	26
<i>Pozycje niepodlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych</i>					
Inne całkowite dochody wynikające z zysków/(strat) aktuarialnych		(606)	(264)	312	242
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	11.3	115	50	(60)	(46)
Inne całkowite dochody netto niepodlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		(491)	(214)	252	196
Całkowity dochód za okres		(269 894)	(199 757)	8 411	(24 552)
Wynik netto przypadający:		(269 574)	(199 529)	8 153	(24 774)
Akcjonariuszom jednostki dominującej	11.24	(259 919)	(199 255)	11 296	(24 670)
Akcjonariuszom niekontrolującym		(9 655)	(274)	(3 143)	(104)
Całkowity dochód przypadający:		(269 894)	(199 757)	8 411	(24 552)
Dochody całkowite akcjonariuszy jednostki dominującej		(260 298)	(199 490)	11 548	(24 455)
Dochody całkowite udziałów niekontrolujących		(9 596)	(267)	(3 137)	(97)
Średnia ważona liczba akcji		127 431 998	127 431 998	127 431 998	127 431 998
Podstawowy/rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję w złotych	11.24	(2,12)	(1,57)	0,06	(0,19)

Racibórz, dnia 27 listopada 2020 roku

Mariusz Zawisza	Radosław Domagalski- Łabędzki	Jarosław Pietrzyk	Ewa Porzucek	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2020 roku

	Nota	30 września 2020	31 grudnia 2019	30 września 2019
AKTYWA				
Aktywa trwałe (długoterminowe)				
Rzeczowe aktywa trwałe	11.6	140 552	147 362	147 433
Wartość firmy	11.5	3 971	6 704	9 166
Wartości niematerialne	11.5	5 557	6 840	7 011
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	11.8	8 385	15 793	17 131
Pozostałe należności długoterminowe	11.9	105 927	77 780	47 341
Akcje i udziały	11.10	1 376	1 496	1 489
Aktywa finansowe długoterminowe	11.11	88	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11.3	28 185	42 672	57 737
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		2 442	4 866	5 653
		296 483	303 513	292 961
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)				
Zapasy	11.12	36 213	33 027	32 997
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	11.15	385 298	607 964	373 571
Aktywa z tytułu umów	10	165 270	269 787	453 709
Należności z tytułu podatku dochodowego		692	605	208
Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	11.13	112	-	24 810
Udzielone pożyczki krótkoterminowe		-	-	10 813
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11.14	93 712	66 082	77 423
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	11.16	6 831	21 330	17 221
		688 128	998 795	990 752
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		312	123	110
SUMA AKTYWÓW		984 923	1 302 431	1 283 823

Racibórz, dnia 27 listopada 2020 roku

Mariusz Zawisza	Radosław Domagalski- Łabędzki	Jarosław Pietrzyk	Ewa Porzucek	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2020 roku

	Nota	30 września 2020	31 grudnia 2019	30 września 2019
PASYWA				
Kapitał własny				
Kapitał podstawowy	11.20	254 864	254 864	254 864
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	11.23	165 119	165 119	165 119
Kapitał zapasowy		25 893	215 219	215 219
Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego		(160)	(272)	(95)
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty, w tym:		(595 725)	(524 686)	(245 464)
zyski/(straty) z lat ubiegłych		(335 848)	(51 565)	(46 209)
zysk/(strata) netto bieżącego okresu		(259 877)	(473 121)	(199 255)
		(150 009)	110 244	389 643
Kapitał udziałowców niekontrolujących		(5 578)	4 019	8 254
Kapitał własny ogółem		(155 587)	114 263	397 897
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty bankowe i pożyczki		854	24	33
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	11.8	3 175	7 589	9 620
	11.26,			
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	11.27	29 241	29 480	22 788
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	11.25	12 602	20 595	15 731
Pozostałe rezerwy długoterminowe	11.28	63 427	36 357	33 644
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		-	-	3
		109 299	94 045	81 819
Zobowiązania krótkoterminowe				
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	15	37 688	113 051	120 716
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		4 477	5 490	4 342
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	11.29	537 986	628 655	343 571
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		1	156	110
	11.30,			
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	11.27	36 209	26 324	28 001
Zobowiązania z tytułu umów	10	369 862	251 625	256 234
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	11.31	33 845	47 121	24 929
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		10 701	21 471	25 925
Dotacje		442	230	279
		1 031 211	1 094 123	804 107
Zobowiązania razem		1 140 510	1 188 168	885 926
SUMA PASYWÓW		984 923	1 302 431	1 283 823

Racibórz, dnia 27 listopada 2020 roku

Mariusz Zawisza	Radosław Domagalski- Łabędzki	Jarosław Pietrzyk	Ewa Porzucek	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku

	<i>Nota</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk/(strata) brutto		(254 441)	(475 674)	(214 177)
Korekty o pozycje:		358 117	456 527	194 319
Amortyzacja		11 233	17 599	13 314
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		59	(65)	(33)
Odsetki i dywidendy, netto		2 136	4 457	3 051
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		666	34 668	(2 658)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności	11.4	195 101	(113 100)	151 724
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(3 186)	1 126	1 156
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań i rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych z wyjątkiem kredytów i pożyczek	11.4	(89 016)	288 916	771
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	11.4	19 947	37 908	18 710
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów	11.4	222 754	187 527	10 377
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymany		(1 736)	(2 482)	(2 461)
Pozostałe		159	(27)	368
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		103 676	(19 147)	(19 858)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		6 724	2 998	1 663
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	11.4	(2 457)	(3 235)	(544)
Sprzedaż aktywów finansowych		535	-	-
Nabycie aktywów finansowych		-	(148)	(148)
Dywidendy i odsetki otrzymane		1	-	2
Pozostałe		-	234	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		4 803	(151)	1 187

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku

	<i>Nota</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(3 869)	(7 501)	(5 922)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		1 025	12 244	26 008
Spłata pożyczek/kredytów	11.4	(75 981)	(2 621)	(8 280)
Odsetki zapłacone		(1 616)	(3 546)	(2 601)
Prowizje bankowe		(411)	(1 052)	(1 040)
Pozostałe		196	(807)	(759)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(80 656)	(3 283)	7 406
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów				
		27 823	(22 581)	(11 265)
Różnice kursowe netto		(193)	(29)	(4)
Środki pieniężne na początek okresu	11.14	66 082	88 692	88 692
Środki pieniężne na koniec okresu	11.14	93 712	66 082	77 423

Racibórz, dnia 27 listopada 2020 roku

Mariusz Zawisza	Radosław Domagalski- Łabędzki	Jarosław Pietrzyk	Ewa Porzucek	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Razem</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na 1 stycznia 2020 roku	254 864	165 119	215 219	(272)	(524 686)	110 244	4 019	114 263
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej	-	-	-	-	(259 919)	(259 919)	(9 656)	(269 575)
Inne całkowite dochody	-	-	-	112	(491)	(379)	59	(320)
Podział zysku z lat ubiegłych	-	-	(189 326)	-	189 326	-	-	-
Zmiana struktury Grupy Kapitałowej	-	-	-	-	45	45	-	45
Na 30 września 2020 roku	254 864	165 119	25 893	(160)	(595 725)	(150 009)	(5 578)	(155 587)
Na 1 stycznia 2019 roku	254 864	165 119	191 580	(73)	(22 675)	588 815	8 520	597 335
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia nowych MSSF	-	-	-	-	318	318	-	318
Na 1 stycznia 2019 roku	254 864	165 119	191 580	(73)	(22 357)	589 133	8 520	597 653
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej	-	-	-	-	(199 255)	(199 255)	(274)	(199 529)
Inne całkowite dochody	-	-	-	(22)	(214)	(236)	8	(228)
Podział zysku z lat ubiegłych	-	-	23 639	-	(23 639)	-	-	-
Na 30 września 2019 roku	254 864	165 119	215 219	(95)	(245 464)	389 643	8 254	397 897

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Razem</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na 1 stycznia 2019 roku	254 864	165 119	191 580	(73)	(22 675)	588 815	8 520	597 335
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia nowych MSSF	–	–	–	–	319	319	–	319
Na 1 stycznia 2019 roku	254 864	165 119	191 580	(73)	(22 356)	589 134	8 520	597 654
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej	–	–	–	–	(473 121)	(473 121)	(4 465)	(477 586)
Inne całkowite dochody	–	–	–	(199)	(5 570)	(5 769)	(36)	(5 805)
Podział zysku z lat ubiegłych	–	–	23 639	–	(23 639)	–	–	–
Na 31 grudnia 2019 roku	254 864	165 119	215 219	(272)	(524 686)	110 244	4 019	114 263

Racibórz, dnia 27 listopada 2020 roku

Mariusz Zawisza	Radosław Domagalski- Łabędzki	Jarosław Pietrzyk	Ewa Porzucek	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa RAFAKO („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) składa się z RAFAKO S.A. w restrukturyzacji ("jednostka dominująca", „Spółka”) i jej spółek zależnych przedstawionych w nocie 7.

RAFAKO S.A. w restrukturyzacji ("Spółka", "jednostka dominująca") jest spółką akcyjną z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33, której akcje znajdują się w publicznym obrocie. Spółka została utworzona aktem notarialnym dnia 12 stycznia 1993 roku. W dniu 24 sierpnia 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 34143 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 270217865. Akcje jednostki dominującej są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba jednostki dominującej mieści się w Raciborzu przy ul. Łąkowej 33. Siedziba Spółki jest jednocześnie jej podstawowym miejscem prowadzenia działalności.

Czas trwania działalności spółek Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2020 roku oraz zawiera skonsolidowane dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów obejmuje dane za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2020 roku oraz dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku nie były badane, ale podlegały przeglądowi przez biegłego rewidenta.

Grupa Kapitałowa RAFAKO świadczy usługi generalnego wykonawstwa inwestycji dla branży ropy i gazu oraz energetyki, dla której oferuje własne rozwiązania technologiczne. Projektuje i produkuje kotły, w tym na parametry nadkrytyczne oraz urządzenia ochrony środowiska, w tym instalacje odsiarczania i odazotowania spalin.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 27 listopada 2020 roku.

Śródroczny skonsolidowany wynik finansowy może nie odzwierciedlać w pełni możliwego do zrealizowania wyniku finansowego za rok obrotowy.

2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez UE („MSR 34”).

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAKO zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną dla instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Walutą sprawozdawczą niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej).

Dla pełniejszego zrozumienia sytuacji finansowej oraz majątkowej Grupy zamieszczono dodatkowo jako dane za okresy porównywalne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 30 września 2019 roku oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za 2019 rok, pomimo braku takich wymogów w MSR 34.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które ujawniane są w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF. Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok 2019.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności mimo, że Zarząd jednostki dominującej dostrzega istotne zagrożenie kontynuacji działalności będące wynikiem szeregu niepewności.

Zarząd RAFAKO S.A. podjął decyzję o złożeniu w dniu 2 września 2020 roku wniosku do Monitora Sądowego i Gospodarczego celem obwieszczenia o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 roku Prawo restrukturyzacyjne ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19.

Celem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego była konieczność podjęcia działań ratunkowych i naprawczych mających za zadanie eliminację zagrożenia braku kontynuacji działalności jednostki dominującej, a decyzja powyższa stanowiła istotny element planu naprawczego, który daje szansę na uzdrowienie sytuacji w RAFAKO S.A.

W dniu 10 listopada 2020 roku Zarząd RAFAKO S.A. przyjął Plan Restrukturyzacyjny jednostki dominującej oraz propozycje układowe dla jej wierzycieli. Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego jednostka dominująca rozesała do wierzycieli propozycje układowe. W Monitorze Sądowym i Gospodarczym ukazało się obwieszczenie o dacie zgromadzenia wierzycieli wyznaczonej na 10 grudnia 2020 roku.

Kluczowym elementem decydującym o sukcesie restrukturyzacji będzie przyjęcie przez wierzycieli jednostki dominującej propozycji układowych. Decyzja ta stanowić będzie warunek konieczny do dalszego procesu uzdrawiania działalności zgodnie z założonymi planami oraz uchronienie jednostki dominującej przed wariantem upadłościowym. Przedmiotowy Plan Restrukturyzacyjny został oparty na wariantach przychodowych w trzech scenariuszach jego realizacji – realistycznym, optymistycznym i pesymistycznym. W teście prywatnego wierzyciela przedstawiony został także scenariusz upadłościowy jednostki dominującej.

Zarząd jednostki dominującej na bieżąco dokonuje szczegółowej analizy przesłanek zagrożenia kontynuowania działalności i ocenę zasadności przyjęcia tego założenia. Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego jednostki nie stanowi przeszkody do uznania, że działalność jednostki dominującej będzie kontynuowana. Taki jest też zamiar Zarządu jednostki, a celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami.

Nie sposób jednakże pominąć trudnej sytuacji finansowej w której znajduje się jednostka dominująca. Należą do nich: wysoki poziom zobowiązań RAFAKO S.A. w restrukturyzacji, odstępowanie przez dostawców od sprzedaży kredytowej na rzecz transakcji gotówkowych lub przedpłaconych, niekorzystne kształtowanie się kluczowych wskaźników finansowych, a przede wszystkim brak pojemności dłużnej, która w znaczący sposób utrudnia pozyskiwanie nowych zleceń oraz kontynuację zawartych kontraktów.

Podkreślenia wymaga fakt, że mimo wystąpienia wymienionych wyżej przesłanek finansowych nie wystąpiły w sposób bezpośredni przesłanki operacyjne mogące wpłynąć wprost i istotnie na ryzyko kontynuowania działalności przez jednostkę dominującą. Istotnym kryterium warunkującym przyjęcie założenia kontynuacji działalności jest brak zamiaru kierownictwa zaprzestania działalności lub też konieczność postawienia jej w stan likwidacji czy też upadłości. RAFAKO S.A. w restrukturyzacji nie posiada trudności kadrowych, w tym nie utraciła zarówno kluczowego personelu kierowniczego oraz personelu ze specjalizacją i kwalifikacjami, jak i związanego z siłą roboczą. Nie wystąpił niedobór ważnych surowców ani zagrożenie ze strony poważnego konkurenta. Spółka nie utraciła podstawowych rynków zbytu, licencji czy głównego dostawcy, choć z powodu braku posiadania wspomnianej już pojemności dłużnej możliwość zdobywania nowych kontaktów jest obecnie poważnie utrudniona.

W wyniku przeprowadzonych analiz istnieje potencjał bieżący i planowany dla pozyskiwania nowych zleceń będących specjalizacją podstawową działalnością firmy, w zakresie której jednostka dominująca posiada zarówno zaplecze techniczne, technologiczne oraz wyspecjalizowaną kadrę, jak i know-how. Potencjał przychodowy skumulowany jest przede wszystkim w obszarze Zakładu Produkcji Kotłów oraz Pionie Energetycznym i Ochrony Środowiska, który został w ostatnim okresie połączony i funkcjonuje jako Pion Usług Energetycznych.. Bieżącej weryfikacji podlegać będzie portfel zamówień, a nowe oferowanie skupione będzie na określeniu kluczowych kompetencji i przewag konkurencyjnych jednostki dominującej na wybranych rynkach. Należy również dodać, że w sposób istotny zmienił się rynek, na którym operuje Spółka. Zmiany na rynku energetyki zawodowej i przemysłowej w kontekście ograniczania inwestycji w źródła oparte na paliwach stałych w zasadniczy sposób zmieniają pozycję jednostki dominującej i determinują możliwą wielkość generowanych w przyszłości przychodów. Aspekt ten również został uwzględniony w ocenie ryzyka kontynuowania działalności i przyszłych możliwościach realizacji przychodów przez jednostkę dominującą. Emitent przeprowadza aktualnie intensywny program restrukturyzacji, którego głównym celem jest istotna redukcja bazy kosztowej.

W trzecim kwartale 2020 roku Zarząd RAFAKO S.A. w restrukturyzacji realizował zaplanowane działania restrukturyzacyjne związane z szeroko pojętymi aktywnościami polegającymi na obniżeniu kosztów oraz kompleksowymi usprawnieniami organizacji w jednostce dominującej. Wprowadzono procedury zarówno jednorazowe, jak i etapowe obejmujące redukcję, jak oraz oszczędności kosztów w obszarach, w których dokonano identyfikacji potencjału oszczędności. Zmieniono i uproszczono strukturę organizacyjną dokonując zdecydowanego spłaszczenia schematu zarządczego w RAFAKO S.A. w restrukturyzacji. Rozpoczęto realizację procesu zwolnień grupowych zgodnie z przyjętym w dniu 21 września 2020 roku regulaminem zwolnień grupowych, gdzie zgodnie z ustaleniami liczba osób objętych zwolnieniem grupowym wynosić będzie maksymalnie 400 osób, a zwolnienia zostaną przeprowadzone w okresie do dnia 31 marca 2021 roku. Prowadzona optymalizacja zatrudnienia jest spójna ze zmienionym schematem organizacyjnym oraz stanowi konieczność dostosowania zatrudnienia do nowej skali organizacji. Osiągnięto porozumienie ze stroną społeczną w zakresie ograniczenia odpisu na ZFŚS na lata 2021-2023 o 80% oraz redukcji nagród jubileuszowych za staż pracy o 50% w tym samym okresie poprzez wprowadzenie aneksu do ZUZP. Rozpoczęto procesy optymalizacji wykorzystania powierzchni produkcyjnych, wynajęcia zbędnej części produkcyjnej oraz biurowej podmiotom zewnętrznym, a także rozpoczęto rozmowy na temat zbycia zbędnych aktywów jednostki dominującej przeznaczonych do sprzedaży.

W dniu 28 września 2020 roku dokonana została sprzedaż spółki RAFAKO EBUS Sp. z o.o. wraz ze zorganizowaną częścią przedsiębiorstwa za łączną cenę 31 milionów złotych. Więcej informacji na ten temat znajduje się w nocie 8 niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kolejnym istotnym elementem jest znaczący postęp w realizacji kontraktu na budowę bloku energetycznego o mocy 910MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno. W dniu 13 listopada 2020 roku zakończony został rozruch próbny, który potwierdził spełnienie przez Blok wymagań kontraktowych, a Strony dokonały Odbioru Bloku, który został przekazany do eksploatacji. Jednostka pracuje w krajowym systemie elektroenergetycznym. Więcej informacji na ten temat zaprezentowano w nocie 10.1.1 niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 10 listopada 2020 roku RAFAKO S.A. w restrukturyzacji zawarła z Bankiem PKO BP S.A. aneks nr 33 do umowy limitu kredytowego wielocelowego z dnia 7 lutego 2012 roku wraz z późniejszymi zmianami. Aneks zawiera przede wszystkim zmiany dotyczące terminu wykorzystania i spłaty limitu kredytowego do dnia 10 stycznia 2021 roku oraz określa limit łącznej sumy kwot wykorzystanych sublimitów udzielonych w ramach limitu kredytowego do kwoty 119 916 154,85 złotych.

3. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości (istotne zasady (polityka) rachunkowości)

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości, które zostały zaprezentowane w ostatnim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, za wyjątkiem zmian wynikających z zastosowania poniższych standardów.

- Zmiana MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”

Zmiana dotyczy definicji przedsięwzięcia i obejmuje przede wszystkim następujące kwestie:

- precyzuje, że przejęty zespół aktywów i działań, aby być traktowanym jako przedsięwzięcie, musi obejmować również wkład i istotne procesy, które wspólnie w istotny sposób uczestniczyć będą w wypracowaniu zwrotu,
- zawęża definicję zwrotu, a tym samym również przedsięwzięcia, skupiając się na dobrach i usługach dostarczanych odbiorcom, usuwając z definicji odniesienie do zwrotu w formie obniżenia kosztów,
- dodaje wytyczne i przykłady ilustrujące w celu ułatwienia dokonywania oceny, czy w ramach połączenia został przejęty istotny proces,
- pomija dokonywanie oceny, czy istnieje możliwość zastąpienia brakującego wkładu lub procesu i kontynuowania operowania przedsięwzięciem w celu uzyskiwania zwrotu oraz
- dodaje opcjonalną możliwość przeprowadzenia uproszczonej oceny, mającej na celu wykluczenie, że przejęty zestaw działań i aktywów jest przedsięwzięciem.

Zmiana obowiązuje dla połączeń przedsięwzięć dla których dzień przejścia przypada w ciągu pierwszego rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 roku lub później oraz dla transakcji nabycia aktywów, które wystąpiły w tym okresie sprawozdawczym lub później. W związku z tym zmiana nie wpłynęła na dane wykazywane w dotychczasowych skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy.

- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7

Rada MSR wprowadziła zmiany do zasad rachunkowości zabezpieczeń w związku z planowaną reformą referencyjnych stóp procentowych (WIBOR, LIBOR iż.). Stopy te są często pozycją zabezpieczaną, na przykład w przypadku zabezpieczenia instrumentem IRS. Planowane zastąpienie dotychczasowych stóp nowymi stopami referencyjnymi budziło wątpliwości, co do tego, czy planowana transakcja jest nadal wysoce prawdopodobna, czy nadal oczekuje się przyszłych zabezpieczanych przepływów lub czy istnieje powiązanie ekonomiczne między pozycją zabezpieczaną i zabezpieczającą. Zmiana do standardów określiła, że należy w szacunkach założyć, że zmiany stóp referencyjnych nie nastąpią.

Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później. W związku z tym, że Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, niepewność związana z instrumentami pochodnymi opartymi na stopach procentowych nie ma wpływu na jej śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdania finansowe.

- Zmiana MSSF 16 „Leasing”

W związku z pandemią COVID-19 Rada MSR wprowadziła uproszczenie zezwalające na nieocenianie, czy zmienione przyszłe przepływy wynikające z ulg otrzymanych od leasingodawców, spełniających warunki określone w standardzie, są „zmianą leasingu” w myśl MSSF 16. Uproszczenie jest dostępne dla sprawozdań finansowych za okresy roczne rozpoczynające się 1 czerwca 2020 roku lub później, jednak dopuszczono jego wcześniejsze zastosowanie. Grupa nie zastosowała uproszczenia w stosunku do swoich umów, ponieważ nie otrzymała ulg od leasingodawców.

4. Standardy i interpretacje obowiązujące w wersji opublikowanej przez IASB, lecz nie zatwierdzone przez Unię Europejską

4.1. Zastosowanie standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie

W niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie skorzystano z dobrowolnego wcześniejszego zastosowania standardu lub interpretacji.

4.2. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku i ich wpływ na sprawozdanie Grupy

Do dnia sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały opublikowane nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, obowiązujące dla okresów rocznych następujących po 2020 roku. Lista obejmuje również zmiany, standardy i interpretacje opublikowane ale niez zaakceptowane jeszcze przez Unię Europejską.

- Nowy MSSF 17 „Insurance Contracts”

Nowy standard regulujący ujęcie, wycenę, prezentację i ujawnienia dotyczące umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Standard zastępuje dotychczasowy MSSF 4.

Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej skonsolidowane sprawozdania finansowe, ponieważ nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej.

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później.

- Zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Rada MSR doprecyzowała zasady klasyfikacji zobowiązań do długo- lub krótkoterminowych przede wszystkim w dwóch aspektach:

- doprecyzowano, że klasyfikacja jest zależna od praw jakie posiada jednostka na dzień bilansowy,
- intencje kierownictwa w odniesieniu do przyspieszenia lub opóźnienia płatności zobowiązania nie są brane pod uwagę.

Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później. W związku z tym, że Grupa stosuje już zasady spójne ze zmienionym standardem, zmiany nie będą miały wpływu na jej skonsolidowane sprawozdania finansowe

Grupa zamierza wdrożyć powyższe regulacje w terminach przewidzianych do zastosowania przez standardy lub interpretacje.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej wymaga od Zarządu osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości, ponieważ faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych przez Zarząd.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd jednostki dominującej dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Grupa występuje jako leasingobiorca

Spółki Grupy Kapitałowej występują jako strony umów leasingu. Spółki dokonują klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego kierownictwo Spółek dokonuje oceny, czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

Umowy konsorcjalne

Każdorazowo, po podpisaniu umowy o usługę realizowanej w ramach konsorcjum, Spółki dokonują oceny charakteru umowy w celu określenia sposobu ujmowania przychodów i kosztów kontraktowych.

5.2. Niepewność i zmiany szacunków

Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku oraz na dzień 30 września 2020 roku miały miejsce zmiany szacunków w istotnych obszarach działalności Grupy.

Utrata wartości aktywów

Grupa oszacowała wartość odzyskiwalną niefinansowych aktywów trwałych poprzez ustalenie przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez Grupę. Jednak ze względu na istotny poziom niepewności co do możliwości realizacji planów Grupy opisanych w nocie 2 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania, które w kluczowy sposób zaważyć mogą na kształcie przyszłych prognoz, ich wartość może ulec zmianie.

Składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego

Grupa sporządziła prognozy finansowe, na podstawie których dokonała oceny odzyskiwalności aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Na ich podstawie ustalono wartość aktywu z tytułu podatku odroczonego w kwocie 28 185 tysięcy złotych. Szczegóły dotyczące ustalenia wartości podatku odroczonego zostały zaprezentowane w nocie w nocie 11.3 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania.

Rezerwa na przewidywane straty z tytułu realizowanych umów

Grupa dokonała weryfikacji portfela zamówień oraz określiła kluczowe kompetencje i przewagi konkurencyjne Grupy na wybranych rynkach. W wyniku tej weryfikacji podjęto natychmiastowe działania wstrzymania ofertowania w nierentownych segmentach oraz dokonano identyfikacji ewentualnych ryzyk związanych z ich kontynuacją oraz kierując się zasadą ostrożności oszacowano rezerwy na wyżej wymienione potencjalne ryzyka.

Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów za rok obrotowy zostały przedstawione w nocie 10 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Grupa tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy spółek Grupy, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia. Grupa dokonała szacunków rezerw, które zostały zaprezentowane w nocie 17 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Ponadto Grupa zaprezentowała w niniejszym skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym wpływ dokonanych założeń Zarządu na szacunek odpisów aktualizujących (patrz nota nr 11.18), przychodów z umów z klientami (patrz nota nr 10) oraz rezerw (patrz nota nr 17).

6. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Kursy walutowe przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	30 września 2020	31 grudnia 2019	30 września 2019
USD	3,8658	3,7977	4,0000
EUR	4,5268	4,2585	4,3736
GBP	4,9560	4,9971	4,9313
CHF	4,1878	3,9213	4,0278
SEK	0,4296	0,4073	0,4077
TRY	0,4983	0,6380	0,7081

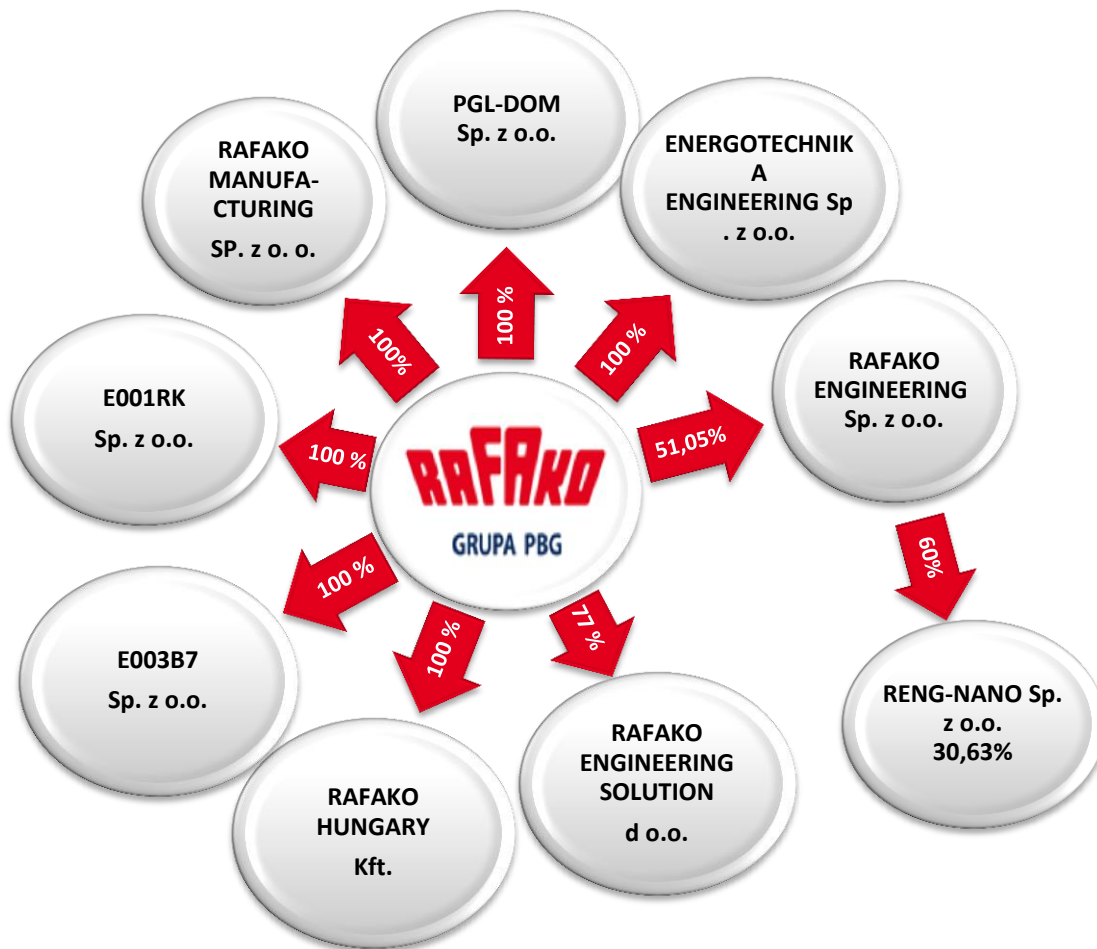
7. Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie RAFAKO S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzane zgodnie z MSR 27/MSSF 10 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe.

W dniu 30 września 2020 roku Grupa Kapitałowa RAFAKO składała się z jednostki dominującej i dziewięciu jednostek zależnych działających w branży energetycznej, usługowej i handlowej.

Na dzień 30 września 2020 roku konsolidacją sprawozdań finansowych objęto następujące spółki („Spółki”, „Spółki Grupy”, „Spółki Grupy Kapitałowej”):

Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej RAFAKO objętych konsolidacją sprawozdań finansowych

Nazwa i siedziba jednostki	Podstawowy przedmiot działalności (według PKD)	Właściwy sąd prowadzący rejestr oraz nr KRS	Zastosowana metoda konsolidacji
RAFAKO S.A. Racibórz	Produkcja generatorów pary z wyjątkiem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 34143	-
PGL – DOM Sp. z o.o. Racibórz	Obsługa nieruchomości na własny rachunek	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 58201	pełna
RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. Racibórz	Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 287033	pełna
ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o. Gliwice	Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 417946	pełna
RAFAKO ENGINEERING SOLUTION d.o.o. Belgrad	Działalność w zakresie projektowania technologicznego łącznie z doradztwem i sprawowaniem nadzoru dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	Agencja ds. Rejestrów Gospodarczych Republiki Serbii 20320524	pełna

<i>Nazwa i siedziba jednostki</i>	<i>Podstawowy przedmiot działalności (według PKD)</i>	<i>Właściwy sąd prowadzący rejestr oraz nr KRS</i>	<i>Zastosowana metoda konsolidacji</i>
RAFAKO Hungary Kft. Budapeszt	Montaż urządzeń w przemyśle energetycznym i chemicznym	Stołeczny Sąd Rejestrowy w Budapeszcie	pełna
E001RK Sp. z o.o. Racibórz	Realizacja projektów budowlanych oraz związanych z budową dróg i autostrad, dróg szynowych i kolei podziemnej, mostów i tuneli, działalność w zakresie inżynierii i doradztwa technicznego i naukowego, produkcja, naprawa i konserwacja maszyn i urządzeń, wytwarzanie, przesyłanie i handel energią elektryczną.	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 479758	pełna
E003B7 Sp. z o.o. Racibórz	Realizacja projektów budowlanych, działalność w zakresie doradztwa i projektowania budowlanego, inżynieryjnego i technologicznego	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 486911	pełna
RENG – NANO Sp. z o.o.* Racibórz	Działalność w zakresie produkcji konstrukcji metalowych i ich części oraz naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 663393	pełna
RAFAKO MANUFACTURING Sp. z o.o. Racibórz	Produkcja generatorów pary z wyjątkiem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 739782	pełna

* jednostka zależna od RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o., zależna pośrednio od RAFAKO S.A.

Na dzień 30 września 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych był równy udziałowi jednostki dominującej w kapitałach tych jednostek.

8. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku miały miejsce zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej.

Dnia 27 sierpnia 2020 roku Zarząd jednostki dominującej podjął uchwałę o przystąpieniu do restrukturyzacji zatrudnienia RAFAKO S.A., co zostało szerzej opisane w nocie 2.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, zmieniono strukturę organizacyjną w jednostce dominującej. Główne zmiany polegały na konsolidacji jednostek usługowych (Pion Obiektów Energetycznych, Pion Ochrony Środowiska), scentralizowano służby handlowe i zakupowe oraz zrezygnowano ze szczebla dyrektorów zarządzających tym samym spłaszczając schemat zarządczy. Przeprowadzone zmiany dostosowały jednostkę dominującą do mniejszej liczby pracowników, w tym znaczącemu ograniczeniu uległa ilość stanowisk kierowniczych redukując tym samym koszty funkcjonowania.

Ponadto w dniu 28 września 2020 roku RAFAKO S.A. w restrukturyzacji zawarło umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa funkcjonującej jako oddział Spółki oraz 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki RAFAKO EBUS Sp. z o.o., co zostało opisane w nocie 27 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 13 października 2020 roku spółka zależna RAFAKO Engineering sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu złożyła wniosek w Monitorze Sądowym i Gospodarczym celem obwieszczenia o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Tarcza 4.0).

9. Sezonowość lub cykliczność działalności Grupy

Działalność spółek wchodzących w skład Grupy nie cechuje się sezonowością ani cyklicznością istotnie wpływającą na wynik finansowy Grupy.

10. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów

Stany aktywów i zobowiązań z tytułu umowy na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia poniższa tabela:

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Aktywa z tytułu umowy brutto	166 418	271 202
Odpisy aktualizujące wartość aktywów z tytułu umowy (-)	(1 148)	(1 415)
Aktywa z tytułu umowy	165 270	269 787
Zobowiązania z tytułu umowy, w tym zaliczki	369 862	251 625

Aktywa z tytułu umowy podlegają regulacjom MSSF 9 w zakresie szacowania strat z tytułu utraty wartości.

Poniższa tabela przedstawia skutki wyceny umów, w tym przychody oraz koszty realizowanych umów ujęte zgodnie z MSSF 15 na dzień 30 września 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku, jak również kwoty należne zamawiającym oraz kwoty należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z realizowanych umów.

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Kwota przychodów początkowo ustalona w umowie	7 780 373	7 971 771
Zmiana przychodów z umowy	54 272	42 339
Łączna kwota przychodów z umowy	7 834 645	8 014 110
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	6 279 445	5 673 184
Koszty pozostające do realizacji umowy	1 493 501	2 125 054
Szacunkowe łączne koszty umowy	7 772 946	7 798 238
Szacunkowe łączne wyniki z umów, w tym:	61 699	215 872
zyski	339 003	431 683
straty (-)	(277 304)	(215 810)

Aktywa (zobowiązania) z tytułu umowy prezentuje poniższa tabela:

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Stan otrzymanych zaliczek na dzień bilansowy	147 466	177 222
Kwota zaliczek możliwa do kompensaty z należnościami z tytułu umów o usługę	21 344	29 987
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	6 309 017	5 712 182
Zyski narastająco ujęte do dnia bilansowego (+)	258 217	303 598
Straty narastająco ujęte do dnia bilansowego (-)	(277 304)	(215 810)
Przychody z umowy narastająco ujęte do dnia bilansowego	6 289 930	5 799 970
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego (faktury częściowe)	6 345 908	5 605 335
Rozliczenie z tytułu umów na dzień bilansowy (per saldo), w tym:	(55 978)	194 635
aktywa z tytułu umowy pomniejszone o zaliczki możliwe do kompensaty	166 418	271 202
zobowiązania z tytułu umowy	243 740	106 554

Najważniejsze przyczyny zmian aktywów i zobowiązań z tytułu umowy w okresie sprawozdawczym przedstawiają poniższe tabele:

Aktywa z tytułu umowy:

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Aktywa z tytułu umowy na początek okresu	269 788	381 352
Przychody odniesione w okresie sprawozdawczym na aktywa z tytułu umowy	164 569	121 220
Łączne korekty przychodów odniesione na aktywa z tytułu umowy	(32 016)	50 298
Zmiany odpisów aktualizujących aktywa z tytułu umowy	(140)	325
Przeklasyfikowanie do należności z tytułu dostaw i usług (-)	(236 931)	(283 407)
Aktywa z tytułu umowy na koniec okresu	165 270	269 788

Zobowiązania z tytułu umowy:

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania z tytułu umowy na początek okresu	251 625	173 499
Zobowiązania do wykonania świadczenia ujęte w okresie sprawozdawczym jako zobowiązania z tytułu umowy	161 690	59 286
Zmiana stanu zaliczek	(18 949)	42 656
Łączne korekty przychodów odniesione na zobowiązania z tytułu umowy	(931)	1 917
Rozpoznanie przychodu ujętego w saldzie zobowiązań z tytułu umowy na początek okresu (-)	(23 573)	(25 733)
Zobowiązania z tytułu umowy na koniec okresu	369 862	251 625

Istotne zmiany wartości aktywów i zobowiązań z tytułu umowy wynikają przede wszystkim ze zmiany szacunków przychodów i kosztów z tytułu realizowanych umów, na co wpływ miały głównie zmiany szacunków planowanych kosztów na kontrakcie na budowę bloku elektrociepłowni w Wilnie oraz na kontrakcie na Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III, co zostało szerzej opisane w notcie 10.1.1 oraz 10.1.2 niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Na spadek wartości aktywów z tytułu umowy wpływ miała także zafakturowana sprzedaż na kontraktach, głównie na kontrakcie na dostawę i montaż instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów AP – 1650 nr 9 i 10 wraz z modernizacją elektrofiltrów w ENEA Wytwarzanie sp. z o.o. Kozienicach. Z kolei na wzrost wartości zobowiązań z tytułu umowy wpływ miała zafakturowana sprzedaż na kontrakcie na budowę dwóch bloków parowych na wyspie Lombok w Indonezji.

Ujawnienia dotyczące aktywowanych kosztów doprowadzenia do zawarcia i wykonania umów Spółka prezentuje w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe”.

10.1. Informacje dotyczące kluczowych kontraktów realizowanych przez Grupę

10.1.1. Projekt Jaworzno

Spółka RAFAKO S.A. w Konsorcjum firm: RAFAKO S.A. (Lider Konsorcjum) i MOSTOSTAL WARSZAWA S.A. realizuje kontrakt na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA Bloku”. Ostateczny podział prac w ramach Konsorcjum został ustalony w dniu 4 sierpnia 2013 roku na podstawie zmian wprowadzonych do umowy konsorcjum, które dotyczyły przejęcia przez RAFAKO S.A. 99,99% prac w ramach Projektu (tym samym dla spółki Mostostal Warszawa pozostało 0,01%) oraz zmiany podziału wynagrodzenia należnego każdemu z partnerów konsorcjum odpowiednio do udziału w realizowanych pracach. Kontrakt na budowę bloku energetycznego Jaworzno III został zawarty w dniu 17 kwietnia 2014 roku. Aktualna wartość kontraktu (po podpisaniu aneksu nr 8) wynosi 4 547 milionów złotych netto. To największy wartościowo kontrakt realizowany dotychczas przez spółkę RAFAKO S.A. W wyniku zakończenia ruchu próbnego, który potwierdził spełnienie przez blok wymagań kontraktowych 13 listopada 2020 roku, blok został przekazany do eksploatacji. Jednostka pracuje w krajowym systemie elektroenergetycznym. Kontrakt wszedł w fazę okresu gwarancji, w trakcie którego w terminie do 12 miesięcy od przejścia bloku do eksploatacji mają nastąpić końcowe pomiary gwarantowanych parametrów technicznych.

W okresie gwarancyjnym nastąpi przekazanie zamawiającemu dokumentacji powykonawczej i zafakturowanie ostatniego kamienia milowego zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym kontraktu.

W dniu 19 grudnia 2019 roku został podpisany z Zamawiającym aneks nr 7 do kontraktu. Uzgodniono, że w ramach Kontraktu zostaną wykonane dodatkowe zadania, iż. zostanie dostarczona dodatkowa warstwa katalizatora i instalacji dozowania addytywu do instalacji odsiarczania spalin w celu redukcji emisji rtęci oraz zostanie zwiększone pole paliwowe, umożliwiające spalanie szerszego asortymentu węgla. Dodatkowo Konsorcjum po oddaniu Bloku do eksploatacji przeprowadzi działania optymalizacyjne mające na celu weryfikację spełniania przez Blok zmienionych parametrów technicznych.

Wdrożenie powyższych zmian pozytywnie wpłynie na parametry techniczno-środowiskowe Bloku, jak również umożliwi optymalizację kosztową w trakcie jego eksploatacji. Dodatkowo, dzięki rozszerzeniu zakresu prac możliwe będzie obniżenie poziomu emisji przez przedmiot Kontraktu szkodliwych substancji do środowiska, a rozszerzone pole paliwowe umożliwi Grupie TAURON większą elastyczność kontraktacji węgla. Na podstawie aneksu cena netto określona w Kontrakcie została zwiększona o kwotę 52 308 355,89 złotych, a termin na podpisanie protokołu przekazania bloku do Eksploatacji wyznaczono w terminie do dnia 31 stycznia 2020 roku.

Podczas ostatniej fazy testów bloku nastąpił szereg zdarzeń o charakterze obiektywnym mających wpływ na termin przekazania bloku Zamawiającemu. Po odłączeniu bloku, które miało miejsce iż. z powodu nadzwyczajnych okoliczności pogodowych stwierdzono, że nastąpiło niemożliwe do przewidzenia zdarzenie polegające na uszkodzeniu jednego z elementów kotła. W dniu 4 maja 2020 roku RAFAKO S.A., E003B7 Sp. z o.o. i zamawiający zawarli porozumienie o współpracy w zakresie diagnozowania przyczyn i usuwania skutków Zdarzenia odnośnie kontynuowania prac zmierzających do przekazania bloku Zamawiającemu.

W dniu 10 czerwca 2020 roku podpisano aneks nr 8 do kontraktu głównego, w którym określono zasady wykonywania przez Wykonawcę prac dodatkowych oraz uregulowano w nim podstawowe kwestie, tj. zwiększenie wartości kontraktu o 9,9 miliona złotych netto uwzględniające prace dodatkowe, zmianę terminu oddania Bloku do Eksploatacji, zaktualizowano harmonogram rzeczowo-finansowy uwzględniający zmianę terminów realizacji poszczególnych kamieni milowych oraz przeniesiono prawa własności wyspy turbinowej.

Nowy harmonogram płatności poprawił płynność finansową Spółki, w tym możliwość regulacji zobowiązań wobec podwykonawców w związku z koniecznością przedłużenia prac na kontrakcie.

W dniu 13 listopada 2020 roku zakończony został rozruch próbny, który potwierdził spełnienie przez Blok wymagań kontraktowych, a Strony dokonały Odbioru Bloku, który został przekazany do eksploatacji. Jednostka pracuje w krajowym systemie elektroenergetycznym.

W tym samym dniu, Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o., E003B7 sp. z o.o. (spółka w 100 proc. kontrolowana przez RAFAKO S.A. w restrukturyzacji) oraz RAFAKO S.A. w restrukturyzacji działając za zgodą nadzorca układu w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym Spółki podpisali ugodę, która jest wynikiem mediacji prowadzonych przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej RP i która reguluje w szczególności następujące kwestie:

1. Strony, tj. RAFAKO S.A w restrukturyzacji i Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o., zrzekły się wzajemnych ekwiwalentnych roszczeń wynikających z realizacji kontraktu, które powstały do dnia zawarcia ugody, z wyjątkiem roszczeń Spółki za prace wykonane zgodnie z Kontraktem oraz roszczeń NJGT z tytułu rękojmi bądź gwarancji i roszczeń regresowych wobec RAFAKO S.A w restrukturyzacji z tytułu zapłaty roszczeń dalszych podwykonawców.
2. RAFAKO S.A w restrukturyzacji wydłuży gwarancję techniczną na część wysokociśnieniową kotła o 6 miesięcy (do 36 miesięcy) oraz udzieli praw do korzystania z programów komputerowych (licencji), które nie są objęte Kontraktem. Jednocześnie Spółka zrealizuje dodatkowe świadczenia, w tym wykona prace optymalizujące funkcjonowanie bloku, których efektem będzie między innymi zmniejszenie minimum technicznego bloku z 40 proc. do 37 proc.

Wejście w życie ugody nastąpi po spełnieniu warunków zawieszających, wśród których kluczowymi są:

1. podpisanie przez jednostkę dominującą oraz Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. protokołu przejęcia bloku w Elektrowni Jaworzno do eksploatacji do 15 listopada 2020 roku- (warunek został spełniony),
2. przedstawienie przez RAFAKO S.A w restrukturyzacji porozumienia w formie promesy z instytucjami finansowymi, tj. Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A., mBank S.A., Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego dotyczącego sposobu pozyskania środków finansowych, które są niezbędne do zakończenia należytej realizacji kontraktu-(warunek został spełniony).

Ugoda zostanie skierowana do właściwego sądu powszechnego z wnioskiem o jej zatwierdzenie przez sąd. Po prawomocnym zatwierdzeniu przez sąd, ugoda zyskuje moc prawną ugody sądowej.

Dodatkowo, Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. i RAFAKO S.A. w restrukturyzacji zawarli 13 listopada 2020 roku, za zgodą nadzorca układu w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym, aneks nr 9 do kontraktu, który sankcjonuje określoną ugoda uzgodnienia stron w zakresie dodatkowych świadczeń niepieniężnych RAFAKO S.A. w restrukturyzacji, w tym m.in. terminy ich wykonania oraz powiązane z nimi terminy płatności.

Zasady rozliczania Projektu Jaworzno:

Na potrzeby realizacji Projektu została utworzona spółka celowa (E003B7 Sp. z o.o.), której RAFAKO S.A. podzleciła około 88,7% zakresu prac Projektu; pozostałe 11,3% pozostaje w bezpośredniej realizacji RAFAKO S.A. (o wartości około 510,7 milionów złotych; w tym zaprojektowanie tzw. Wyspy kotłowej oraz dostawa części ciśnieniowych kotła i instalacji odpylania), która głównie realizowana była w latach 2015 – 2017.

RAFAKO S.A. oraz E003B7 Sp. z o.o. na potrzeby realizacji Projektu zawarły umowy z podmiotami finansowymi, na mocy których otrzymały gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe o łącznej wartości 587,5 miliona złotych niezbędne do realizacji tego projektu, jednocześnie ustanowione zostały zabezpieczenia na majątku obu podmiotów jako zabezpieczenie dla tych instrumentów. W wyniku uzgodnień z instytucjami finansowymi, które udzieliły gwarancji związanych z kontraktem Jaworzno, RAFAKO S.A. nie przewiduje wypłaty dywidendy ze spółki E003B7 Sp. z o. o. do czasu trwania umów gwarancyjnych, ponieważ mogłoby to skutkować negatywnymi konsekwencjami ze strony instytucji gwarantujących.

RAFAKO S.A. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kompensuje przychody i koszty oraz rozrachunki dotyczące realizacji Projektu powstałe pomiędzy RAFAKO S.A. a spółką celową. W sprawozdaniu jednostkowym nie są ujmowane przychody i koszty dotyczące części realizowanej przez spółkę celową E003B7 Sp. z o.o. – ta część jest prezentowana w jednostkowym sprawozdaniu E003B7 Sp. z o.o. oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej RAFAKO.

RAFAKO S.A. jako lider Konsorcjum wystawia faktury na pełny zakres prac na rzecz Zamawiającego; płatności z tytułu realizacji kontraktu są przekazywane bezpośrednio na rzecz Spółki celowej oraz kluczowych podwykonawców i poddostawców. Zapłata za zakres prac zrealizowany przez RAFAKO S.A. jest dokonywana przez spółkę celową.

Zmiana szacunków dotycząca realizacji projektu Jaworzno

Wpływ na wynik finansowy Grupy Kapitałowej RAFAKO realizacji Kontraktu w Jaworznie za okres 9 miesięcy 2020 roku wyniósł minus 87,8 miliona złotych.

10.1.2. Projekt Wilno

Dnia 29 września 2016 roku jednostka dominująca zawarła umowę z JSC "VILNIAUS KOGENERACINĒ JĒGAINĒ", której przedmiotem jest budowa części bloku kogeneracyjnego opalanego biopaliwem, składającego się z kotłów ze złożem fluidalnym, instalacji składowania i podawania biopaliwa oraz systemu oczyszczania spalin. Wartość podpisanej umowy wraz z aneksami wynosi 149 milionów EUR netto. Jednostka dominująca oszacowała roszczenia z tytułu nadzwyczajnego wzrostu cen w trakcie realizacji Projektu Wilno, robót wykraczających, zdaniem jednostki dominującej, poza zakres projektu oraz niezawinionego przez RAFAKO S.A. w restrukturyzacji wydłużonego terminu realizacji Projektu.

Dnia 10 lipca 2020 roku jednostka dominująca złożyła wniosek do arbitrażu w Sztokholmie (SCC) o arbitraż w zakresie uznania roszczeń terminowych i kwotowych złożonych przez RAFAKO do Zamawiającego. Zamawiający złożył wstępną odpowiedź na złożony wniosek. Strony oczekują dalszego procedowania w sprawie.

Informacje na ten temat zawarte są również w notcie 22 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 24 września 2020 roku, w związku identyfikacją ryzyk realizacji kontraktu i z możliwą koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów związanych z rozliczeniem prac w ramach budowy nowej elektrociepłowni w Wilnie, Zarząd jednostki dominującej podjął decyzję o utworzeniu rezerwy w kwocie 95,8 mln złotych.

Dodatkowe, oszacowane przez RAFAKO S.A. w restrukturyzacji potencjalne koszty realizacji umowy wynikają przede wszystkim z niezawinionego przez jednostkę dominującą wydłużonego terminu realizacji Projektu oraz kosztów związanych z kontraktacją pozostałych do wykonania prac, a także roszczeń podwykonawców.

Ponadto, oszacowano wzrost ryzyka potencjalnego zmniejszenia przychodu z tytułu wyłączenia z kontraktu układu rozładunku biopaliwa drogą kolejową.

Dnia 5 października 2020 roku, działając na podstawie zapisów umowy, RAFAKO S.A. w restrukturyzacji złożyło notyfikację „notice of impossibility / termination” o:

- 1) niemożności wykonania ww. umowy z uwagi na okoliczność, iż świadczenie do którego zobowiązała się Spółka, stało się odmienne od przewidzianego Umową, ewentualnie
- 2) odstąpieniu od umowy na skutek braku współdziałania Zamawiającego i wykonywania jego zobowiązań umownych, a w szczególności na skutek braku koordynacji prac pomiędzy projektami LOT1 i LOT2,
- 3) odstąpieniu od umowy na skutek braku terminowego wystawienia przez Zamawiającego przejściowych świadectw płatności odnośnie zakończonych kamieni milowych.

Decyzja powyższa była niezbędna mając na uwadze wysokie ryzyko oraz koszty dokończenia realizacji umowy w świetle podanych powyżej okoliczności. Decyzja powyższa nie powodowała konieczności utworzenia dodatkowych rezerw i odpisów, gdyż te utworzone na dzień 30 czerwca 2020 roku według najlepszej wiedzy i szacunków opartych na zasadach ostrożności obejmują ryzyka związane przedmiotową decyzją.

Wpływ realizacji kontraktu w Wilnie na wynik finansowy Grupy Kapitałowej RAFAKO za okres 9 miesięcy 2020 roku wyniósł minus 105,3 miliona złotych.

11. Rodzaj i kwoty pozycji w znaczący sposób wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych

11.1. Przychody ze sprzedaży i segmenty operacyjne

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku nie wystąpiły zmiany w polityce rachunkowości Grupy w zakresie wyodrębnienia segmentów operacyjnych oraz zasad wyceny przychodów, wyników oraz aktywów segmentów, które zostały zaprezentowane w ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

11.1.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów	83 538	73 788	55 487
Przychody netto ze sprzedaży usług	698 091	1 167 379	758 668
- w tym od jednostek powiązanych	735	2 328	1 881
Przychody netto ze sprzedaży pozostałych produktów	3 087	3 822	2 659
Różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług	9 189	(1 084)	350
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, razem	793 905	1 243 905	817 164
- w tym od jednostek powiązanych	735	2 328	1 881

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku Grupa zanotowała 793 905 tysięcy złotych przychodów ze sprzedaży, tj. o 23 259 tysięcy złotych mniej aniżeli w analogicznym okresie 2019 roku. Spadek wartości przychodów ze sprzedaży okresie 9 miesięcy 2020 roku spowodowany jest głównie niższymi przychodami ze sprzedaży na kontrakcie Jaworzno 910MW. Dodatni wpływ na zmianę poziomu sprzedaży w okresie 9 miesięcy 2020 roku miał wzrost zaangażowania na budowę Tłoczni Kędzierzyn dla spółki Operator Gazociągów Przemysłowych GAZ-SYSTEM S.A. oraz kontrakcie na budowę dwóch bloków parowych na wyspie Lombok w Indonezji.

11.1.2. Przychody ze sprzedaży materiałów

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	1 615	999	580
- w tym od jednostek powiązanych	-	-	-
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	1 615	999	580
- w tym od jednostek powiązanych	-	-	-

11.1.3. Geograficzne obszary działalności

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Przychody ze sprzedaży od klientów krajowych	575 646	784 006	483 927
- w tym od jednostek powiązanych	735	2 328	1 881
Przychody ze sprzedaży od klientów zagranicznych	219 874	460 898	333 817
- w tym od jednostek powiązanych	-	-	-
Przychody netto ze sprzedaży, razem	795 520	1 244 904	817 744
- w tym od jednostek powiązanych	735	2 328	1 881

Głównymi odbiorcami wyrobów i usług Grupy są przede wszystkim zagraniczni i krajowi dostawcy obiektów energetycznych oraz krajowa i zagraniczna energetyka zawodowa i przemysłowa.

Przychody ze sprzedaży do jednostek powiązanych szczegółowo przedstawia nota 25 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Podział przychodów ze sprzedaży na kontrahentów, z którymi koncentracja sprzedaży przekracza 10% całości przychodów na rynki przedstawia poniższa tabela:

Nazwa kontrahenta	Udział procentowy w sprzedaży ogółem	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	19,4%	154 069
PT PLN (Persero)	15,7%	124 402
Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.	12,1%	96 024
Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.	12,7%	101 110
Pozostali kontrahenci	40,1%	318 300
Razem	100%	793 905

11.1.4. Segmenty operacyjne

Zarządzanie Grupą odbywa się w podziale na segmenty, odpowiednio do rodzaju oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi część składową Grupy osiągającą przychody i ponoszącą koszty, zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Grupa wyodrębnia następujące segmenty działalności, w których działają poszczególne spółki:

Segmenty operacyjne	Spółki działające w segmencie
<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	RAFAKO S.A.
	E001RK Sp. z o.o.
	E003B7 Sp. z o.o.
	RAFAKO MANUFACTURING Sp. z o.o.
<i>Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej</i>	RAFAKO S.A.
	RAFAKO ENGINEERING Sp. z o. o.
	PGL – DOM Sp. z o.o.
	RAFAKO ENGINEERING Sp. z o. o.
<i>Pozostałe segmenty</i>	ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o. o.
	RAFAKO ENGINEERING SOLUTION doo.
	RAFAKO Hungary Kft.
	RENG – NANO Sp. z o.o.
	RAFAKO EBUS Sp. z o.o.

Segment obiekty energetyczne i ochrony środowiska oferuje bloki energetyczne, kotły: rusztowe, pyłowe, z cyrkulacyjnym i stacjonarnym złożem fluidalnym i odzyskowe, obiekty i instalacje towarzyszące kotłom energetycznym, technologie mokrego, półsuchego i suchego odsiarczania spalin, technologie odazotowania spalin, urządzenia odpylające obejmujące elektrofiltry i filtry workowe oraz instalacje termicznej utylizacji odpadów komunalnych i przemysłowych. Jest dostawcą zarówno dla energetyki zawodowej, jak i przemysłowej.

Segment produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej oferuje instalacje naziemne do wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego, instalacje do rozładunku, regazyfikacji i magazynowania LNG, gazociągi do przesyłu gazu i ropy naftowej, zbiorniki paliwowe oraz instalacje techniczne i sanitarne

W skład pozostałych segmentów wchodzi segmenty nie osiągnące progów ilościowych określonych w MSSF 8, w tym zarządzanie nieruchomością oraz usługi projektowe świadczone przez pozostałe jednostki Grupy.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej.

**Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku lub
 na dzień 30 września 2020 roku**

	<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	<i>Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej</i>	<i>Pozostałe segmenty</i>	<i>Segmenty razem</i>	<i>Eliminacje i pozycje nieprzypisane</i>	<i>Razem</i>
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	664 734	116 482	19 258	800 474	(4 954)	795 520
Sprzedaż między segmentami	4 099	–	17 160	21 259	(21 259)	–
Przychody segmentu ogółem	668 833	116 482	36 418	821 733	(26 213)	795 520
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	(840 658)	(137 012)	(32 312)	(1 009 982)	25 054	(984 928)
Wynik						
Zysk (strata) na sprzedaży	(171 825)	(20 530)	4 106	(188 249)	(1 159)	(189 408)
Pozostałe przychody (koszty)	(79 530)	(706)	(11 112)	(91 348)	29 108	(62 240)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(251 355)	(21 236)	(7 006)	(279 597)	27 949	(251 648)
Przychody (koszty) finansowe	(3 730)	14	(231)	(3 947)	1 154	(2 793)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(255 085)	(21 222)	(7 237)	(283 544)	29 103	(254 441)
Podatek dochodowy	(13 775)	–	(2 496)	(16 271)	1 138	(15 133)
Zysk (strata) netto segmentu	(268 860)	(21 222)	(9 733)	(299 815)	30 241	(269 574)
Wyniki						
Amortyzacja	8 947	295	1 889	11 131	102	11 233
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych i wspólnego przedsięwzięcia	–	–	–	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 30 września 2020 roku						
Aktywa segmentu	872 943	118 005	63 324	1 054 272	(69 349)	984 923
Zobowiązania segmentu	1 102 512	64 179	40 157	1 206 848	(66 338)	1 140 510
Inne informacje						
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	–	–	–	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	1 924	230	1 374	3 528	–	3 528

Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019 roku lub na dzień 30 września 2019 roku	<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	<i>Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej</i>	<i>Pozostałe segmenty</i>	<i>Segmenty razem</i>	<i>Eliminacje i pozycje nieprzypisane</i>	<i>Razem</i>
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	709 413	102 573	12 283	824 269	(6 525)	817 744
Sprzedaż między segmentami	643	–	36 961	37 604	(37 604)	–
Przychody segmentu ogółem	710 056	102 573	49 244	861 873	(44 129)	817 744
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	(867 733)	(99 593)	(41 128)	(1 008 454)	43 605	(964 849)
Wynik						
Zysk (strata) na sprzedaży	(157 677)	2 980	8 116	(146 581)	(524)	(147 105)
Pozostałe przychody (koszty)	(50 550)	(5 693)	(6 928)	(63 171)	(3 747)	(66 918)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(208 227)	(2 713)	1 188	(209 752)	(4 271)	(214 023)
Przychody (koszty) finansowe	576	8	(677)	(93)	(61)	(154)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(207 651)	(2 705)	511	(209 845)	(4 332)	(214 177)
Podatek dochodowy	14 057	–	(232)	13 825	823	14 648
Zysk (strata) netto segmentu	(193 594)	(2 705)	279	(196 020)	(3 509)	(199 529)
Wyniki						
Amortyzacja	10 867	163	2 192	13 222	92	13 314
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych i wspólnego przedsięwzięcia	–	–	–	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 30 września 2019 roku						
Aktywa segmentu	1 216 592	91 605	95 168	1 403 365	(119 542)	1 283 823
Zobowiązania segmentu	883 614	43 358	37 579	964 551	(78 625)	885 926
Inne informacje						
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	–	–	–	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	1 904	344	717	2 965	–	2 965

Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku	<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	<i>Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej</i>	<i>Pozostałe segmenty</i>	<i>Segmenty razem</i>	<i>Eliminacje i pozycje nieprzypisane</i>	<i>Razem</i>
Region						
Polska	403 816	116 251	30 935	551 002	(25 904)	525 098
Unia Europejska	108 740	231	4 583	113 554	–	113 554
Pozostałe kraje	156 277	–	900	157 177	(309)	156 868
Przychody segmentu ogółem	<u>668 833</u>	<u>116 482</u>	<u>36 418</u>	<u>821 733</u>	<u>(26 213)</u>	<u>795 520</u>
Długość trwania umowy						
Umowy krótkoterminowe	424 580	116 482	33 530	574 592	(26 213)	548 379
Umowy długoterminowe	244 253	–	2 888	247 141	–	247 141
Przychody segmentu ogółem	<u>668 833</u>	<u>116 482</u>	<u>36 418</u>	<u>821 733</u>	<u>(26 213)</u>	<u>795 520</u>

Grupa w ramach prowadzonej podstawowej działalności operacyjnej wyodrębnia następujące asortymenty produktów:

Nazwa asortymentu	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019
Bloki energetyczne i kotły	208 009	348 137	247 587
Przychody w ramach realizacji projektu Jaworzno 910MW	96 024	285 272	144 764
Urządzenia ochrony powietrza	223 170	252 639	152 134
Zespoły oraz części maszyn i urządzeń energetycznych, a także usługi z tym związane	119 726	207 301	163 312
Usługi oraz produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej	112 578	117 825	93 078
Budownictwo	24 870	–	–
Pozostałe przychody	11 143	33 730	16 869
Razem	795 520	1 244 904	817 744

11.2. Koszty sprzedaży, przychody i koszty operacyjne oraz finansowe

Koszt własny sprzedaży produktów i materiałów w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku wyniósł 984 928 tysięcy złotych. Biorąc pod uwagę zanotowane przez Grupę przychody oraz koszty własne sprzedaży zanotowana strata brutto ze sprzedaży osiągnęła wartość 189 408 tysięcy złotych. Przyczyną zanotowanej w okresie 9 miesięcy 2020 roku straty jest aktualizacja szacunków kosztów i przychodów dotyczących dwóch znaczących umów:

- na budowę bloku elektrociepłowni opalanego biopaliwem składającego się z kotłów fluidalnych oraz instalacji składowania i podawania biopaliwa oraz systemu oczyszczania spalin w Wilnie (wpływ na wynik skonsolidowany GK RAFAKO za okres 9 miesięcy 2020 roku wyniósł minus 105,5 miliona złotych),
- na budowę bloku energetycznego Jaworzno 910 MW (wpływ na wynik skonsolidowany Grupy za okres 9 miesięcy 2020 roku wyniósł minus 87,8 miliona złotych).

W bieżącym okresie sprawozdawczym na koszty sprzedaży wykazane w rachunku zysków i strat w kwocie 11 091 tysięcy złotych składają się koszty przygotowania ofert oraz działań w zakresie PR i marketingu.

Na pozostałe przychody operacyjne Grupy za 9 miesięcy 2020 roku największy wpływ miał zanotowany zysk z tytułu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa funkcjonującej jako oddział jednostki dominującej w Solcu Kujawskim w kwocie 13 409 tysięcy złotych. Ponadto na wartość pozostałych przychodów operacyjnych miał wpływ przychód z tytułu otrzymanych kar w kwocie 8 136 tysięcy złotych, zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych w kwocie 2 189 tysięcy złotych oraz przychód z tytułu otrzymanych odszkodowań w kwocie 1 699 tysięcy złotych.

Na pozostałe koszty operacyjne Grupy za 9 miesięcy 2020 roku największy wpływ miało utworzenie odpisów aktualizujących wartość aktywów w kwocie 32 745 tysięcy złotych, w tym:

- utworzenie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności, w tym udzielonych zaliczek w kwocie 20 714 tysięcy złotych,
- utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych w kwocie 7 640 tysięcy złotych;
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, w tym wartości firmy w kwocie 4 391 tysięcy złotych.

Ponadto na poziom pozostałych kosztów operacyjnych Grupy za 9 miesięcy 2020 roku wpływ miało utworzenie rezerwy z tytułu odpowiedzialności solidarnej w kwocie 3 343 tysiące złotych.

Przychody finansowe Grupy w okresie 9 miesięcy 2020 roku uzyskano w głównej mierze z nadwyżki dodatnich różnic kursowych w kwocie 2 657 tysięcy złotych oraz z tytułu odsetek od instrumentów finansowych w kwocie 384 tysiące złotych (30 września 2019 roku: 1 272 tysiące złotych).

Na koszty finansowe Grupy za okres 9 miesięcy 2020 roku decydujący wpływ miały koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych w kwocie 4 010 tysięcy złotych (30 września 2019 roku: 3 554 tysiące złotych) oraz dyskonto rozrachunków długoterminowych w kwocie 1 138 tysięcy złotych.

11.3. Podatek dochodowy
Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

Działalność kontynuowana	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	(531)	(1 182)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(709)	(1 182)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	178	–
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	(14 602)	15 830
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	50 842	15 830
Odpis aktualizujący wartość odroczonego podatku dochodowego	(65 444)	–
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(15 133)	14 648
Działalność kontynuowana		
	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
<i>Odroczony podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów</i>	115	50
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	115	50
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	–
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach	115	50

Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 30 września 2020 roku

Na dzień 30 września 2020 roku Grupa dokonała analizy odzyskiwalności aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o prognozy i budżety sporządzone na kolejne lata i na jej podstawie ustaliła wartość aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości 28 185 tysięcy złotych.

Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 30 września 2020 roku wynika z następujących pozycji:

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Sprawozdanie z całkowitych dochodów	
	30 września 2020	31 grudnia 2019	30 września 2020	30 września 2019
- od ulg inwestycyjnych	(1)	(1)	-	1
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(10 999)	(14 183)	3 184	(242)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 421	1 031	390	(587)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	8 130	6 610	1 521	669
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością należności i rozliczeń międzyokresowych z tytułu wyceny umów o usługę	4 283	(41 302)	45 585	(12 260)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	2 417	2 275	142	(43)
- od rezerw bilansowych	24 769	22 752	2 017	2 050
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań, rezerw i rozliczeń międzyokresowych z tytułu wyceny umów o usługę	73 359	74 208	(849)	40 480
- aktywo podatkowe dotyczące straty podatkowej	223	223	-	(16 401)
- korekta kosztów z tytułu niezapłaconych faktur	3 476	3 535	(60)	(263)
- pozostałe	7 985	8 957	(972)	2 476
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w rachunku zysków i strat			50 842	15 830
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w innych całkowitych dochodach			115	50
Odpis aktualizujący wartość odroczonego podatku dochodowego	(86 878)	(21 433)	(65 445)	-
Aktywa/rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:			(14 488)	15 880
Aktywa/rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:	28 185	42 672		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	28 185	42 672		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	-		

11.4. Istotne pozycje wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Zmniejszenie stanu należności wykazane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku w kwocie 195 101 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- ze zmniejszenia stanu należności handlowych w kwocie	201 663 tysiące złotych,
- ze zwiększenia stanu należności budżetowych (w tym z tytułu podatku VAT)	(2 404) tysiące złotych,
- ze zmniejszenia stanu udzielonych zaliczek w kwocie	1 272 tysiące złotych,
- ze zmniejszenia stanu należności z tytułu kaucji w kwocie	4 724 tysiące złotych,
- ze zwiększenia stanu pozostałych należności w kwocie	(10 154) tysiące złotych.

Dokładny opis zmian wartości kaucji i należności spornych w okresie 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku został zamieszczony w nocie 11.15.

Zmniejszenie stanu zobowiązań wykazane w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie 89 016 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

– zmniejszenia stanu zobowiązań handlowych w kwocie	(66 075) tysięcy złotych,
– zmniejszenia stanu zobowiązań z tytułu podatków i innych świadczeń	(19 543) tysięcy złotych,
– zwiększenia stanu zobowiązań i rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w kwocie	9 646 tysięcy złotych,
– zmiana stanu wartości zysków/strat aktuarialnych w kwocie	(606) tysięcy złotych,
– zmniejszenia stanu pozostałych zobowiązań w kwocie	(12 438) tysięcy złotych.

Zmiana stanu należności i zobowiązań z tytułu umów wykazana w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie 222 754 tysiące złotych wynikała przede wszystkim z następujących pozycji:

– zmniejszenia stanu należności z tytułu wyceny umów o usługę i związanych z wyceną kontraktów rozliczeń międzyokresowych w kwocie	104 517 tysięcy złotych,
– zwiększenia stanu zobowiązań z tytułu wyceny umów o usługę w kwocie	118 237 tysięcy złotych.

Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych wykazana w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie 19 947 tysięcy złotych wynikała przede wszystkim z następujących pozycji:

– zwiększenia stanu rezerw na naprawy gwarancyjne w kwocie	23 362 tysiące złotych,
– zmniejszenia stanu rezerw na straty na kontraktach w kwocie	(10 061) tysięcy złotych,
– zmiany stanu rozliczeń międzyokresowych w kwocie	6 153 tysiące złotych,
– zmiany stanu pozostałych rezerw w kwocie	493 tysiące złotych.

Wartość przepływów środków pieniężnych z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych wykazana w kwocie 2 457 tysięcy złotych wynikała z zakupu rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 1 641 tysięcy złotych oraz wartości niematerialnych w kwocie 816 tysięcy złotych.

Główny wpływ na wartość przepływów środków pieniężnych z tytułu działalności finansowej miał spadek zadłużenia z tytułu kredytu w rachunku bieżącym i kredytu obrotowego udzielonego jednostce dominującej przez PKO BP S.A. w kwocie 75 690 tysięcy złotych.

11.5. Wartość firmy oraz wartości niematerialne

	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania</i>	<i>Ogółem</i>
30 września 2020 roku					
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	6 704	6 592	52	196	13 544
Nabycia	481	87	–	1	569
Likwidacja/sprzedaż	–	(181)	–	(196)	(377)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(956)	(38)	–	(994)
Odpis aktualizujący za okres sprawozdawczy	(3 214)	–	–	–	(3 214)
Na dzień 30 września 2020	3 971	5 542	14	1	9 528

* stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 11.19.2

	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania</i>	<i>Ogółem</i>
31 grudnia 2019 roku					
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	9 166	7 871	109	28	17 173
Transfery z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	-	136	-	(136)	-
Nabycia	-	76	-	304	380
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-	(1 491)	(57)	-	(1 548)
Odpis aktualizujący za okres sprawozdawczy	(2 461)	-	-	-	(2 461)
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	6 704	6 592	52	196	13 544
	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania</i>	<i>Ogółem</i>
30 września 2019 roku					
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	9 166	7 870	109	28	17 173
Nabycia	-	38	-	108	146
Transfery z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	-	136	-	(136)	-
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	-	(1 098)	(44)	-	(1 142)
Na dzień 30 września 2019	9 166	6 946	65	-	16 177

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku wartość firmy uległa zmianie, co wynikało z następujących transakcji:

- jednostka dominująca dokonała utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy w kwocie 376 tysięcy złotych;
- jednostka zależna dokonała utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy w kwocie 2 838 tysięcy złotych;
- w dniu 3 sierpnia 2020 roku spółka zależna RAFAKO Engineering Sp. z o.o. dokonała nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa od PBG S.A. w restrukturyzacji, w skład której wchodzi m.in. referencje, dokumentacja dot. pozyskiwania i realizacji kontraktów, certyfikaty, ruchomości; w wyniku rozliczenia tej transakcji spółka rozpoznała wartość firmy w kwocie 481 tysięcy złotych.

Na dzień 30 września 2020 roku wartość firmy wyniosła 3 971 tysięcy złotych.

11.6. Rzeczowe aktywa trwałe

Za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	23 636	81 096	37 274	2 732	647	1 977	147 362
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	2 268	64	–	–	(2 332)	–
Nabycia	–	–	10	657	72	796	1 535
Likwidacja/sprzedaż	(197)	(403)	(282)	(209)	(76)	(244)	(1 411)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	1	2	(10)	–	(7)
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(2 146)	(3 318)	(331)	(205)	–	(6 000)
Odpis aktualizujący za okres sprawozdawczy	(187)	(918)	(5)	–	–	–	(1 110)
Pozostałe, w tym reklasyfikacja na/z innej kategorii aktywa	–	–	30	182	(29)	–	183
Wartość netto na dzień 30 września 2020 roku *	23 252	79 897	33 774	3 033	399	197	140 552

*środki trwałe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 11.19.1

Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	23 703	84 743	44 595	7 220	793	196	161 250
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia MSSF 16	–	–	(1 340)	(5 134)	(324)	–	(6 798)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	23 703	84 743	43 255	2 086	469	196	154 452
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	96	246	–	–	(342)	–
Nabycia	–	–	80	98	528	2 123	2 829
Zwiększenia z tytułu umów leasingu	–	–	–	–	–	–	–
Likwidacja/sprzedaż	(65)	(695)	(177)	(98)	(69)	–	(1 104)
Różnice kursowe z przeliczenia oddziału zagranicznego	–	–	–	–	(10)	–	(10)
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(2 990)	(6 216)	(1 073)	(271)	–	(10 550)
Odpis aktualizujący za okres sprawozdawczy	–	–	33	96	–	–	129
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	(2)	(58)	53	1 623	–	–	1 616
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	23 636	81 096	37 274	2 732	647	1 977	147 362

Za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	23 703	84 743	44 595	7 220	793	196	161 250
Korekta bilansu otwarcia wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	(1 340)	(5 134)	(324)	-	(6 798)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	23 703	84 743	43 255	2 086	469	196	154 452
Transfery ze środków trwałych w budowie	-	96	203	-	35	(334)	-
Nabycia	-	-	46	28	261	333	668
Likwidacja/sprzedaż	(64)	(966)	(172)	(88)	(74)	-	(1 364)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	1	1	(5)	-	(3)
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	-	(2 253)	(4 759)	(881)	(200)	-	(8 093)
Odpis aktualizujący za okres sprawozdawczy	-	285	66	96	-	-	447
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	(1)	(40)	77	1 290	-	-	1 326
Wartość netto na dzień 30 września 2019 roku *	23 638	81 865	38 717	2 532	486	195	147 433

11.7. Nabywanie i sprzedaż składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Nabywanie składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych*	3 528	2 965
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	4 486	1 663

* wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych w okresie na zakup środków trwałych wynikająca z tabeli ruchu środków trwałych oraz wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych na zakup wartości niematerialnych

Przedmiotem nakładów inwestycyjnych Grupy na rzeczowy majątek trwały były przede wszystkim nakłady na zakupy maszyn i urządzeń do produkcji, środków transportu oraz zakup sprzętu komputerowego. Powyższe inwestycje były finansowane ze środków własnych.

11.8. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Wartość bilansowa aktywów będących przedmiotem umów leasingu ujmowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania” i przedstawia się następująco:

	<i>Wartość bilansowa prawa do użytkowania</i>	<i>Umorzenie prawa do użytkowania (narastająco)</i>	<i>Amortyzacja w okresie sprawozdawczym od 01.01. do 30.09.2020</i>
Klasa aktywów bazowych	<i>30 września 2020</i>	<i>30 września 2020</i>	
Grunty	49	204	89
Budynki i budowle	1 848	3 135	1 566
Maszyny i urządzenia	3 634	3 727	1 685
Środki transportu	2 744	1 685	781
Pozostałe	14	58	67
Wartości niematerialne	96	17	11
Razem	8 385	8 826	4 199

	<i>Wartość bilansowa prawa do użytkowania</i>	<i>Umorzenie prawa do użytkowania (narastająco)</i>	<i>Amortyzacja w okresie sprawozdawczym od 01.01. do 31.12.2019</i>
Klasa aktywów bazowych	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2019</i>	
Grunty	134	115	115
Budynki i budowle	6 442	1 751	1 779
Maszyny i urządzenia	4 995	2 385	2 081
Środki transportu	4 007	2 623	1 304
Pozostałe	107	511	217
Wartości niematerialne	108	6	6
Razem	15 793	7 391	5 502

Do najistotniejszych umów leasingu w trakcie realizacji w 2020 roku należy :

- najem instalacji wychwytu CO₂ o wartości bilansowej prawa do użytkowania 5 037 tysięcy złotych na dzień ujęcia umowy najmu; umowa leasingu została zawarta w dniu 8 marca 2018 roku na okres 2 lat, po upływie których Grupa ma prawo nabyć przedmiot leasingu na własność; Grupa jest zobowiązana ubezpieczyć aktywo bazowe oraz utrzymać je w określonym w umowie stanie;

- najem powierzchni biurowych oraz socjalnych, miejsc parkingowych, hali produkcyjnej oraz placu magazynowego o wartości bilansowej prawa do użytkowania 6 488 tysięcy złotych na dzień bilansowy; umowa leasingu została zawarta w dniu 30 marca 2018 roku na okres 10 lat, po upływie których Grupa nie ma prawa nabycia przedmiotu leasingu na własność; Grupa jest zobowiązana ubezpieczyć aktywo bazowe oraz utrzymać je w określonym w umowie stanie.

Działalność leasingową Grupy można podsumować w następującej tabeli:

<i>Klasa aktywów bazowych</i>	<i>Ilość praw do użytkowania</i>	<i>Pozostały okres leasingu (w latach)</i>		<i>Średni pozostały okres leasingu (w latach)</i>	<i>Ilość umów z opcją przedłużenia</i>	<i>Ilość umów z opcją nabycia</i>	<i>Ilość umów z opłatą zmienną uzależnioną od stawki</i>	<i>Ilość umów z opcją wcześniejszego zakończenia</i>
		<i>od</i>	<i>do</i>					
Grunty	1	0,5	0,5	0,5	1	–	–	1
Budynki i budowle	16	0,1	7,5	1,1	15	–	–	13
Maszyny i urządzenia	21	0,1	4,1	1,2	2	17	4	5
Środki transportu	69	0,1	3	1,9	3	68	–	43
Pozostałe	4	0,1	0,6	0,4	–	4	–	–
Wartości niematerialne	1	4,3	4,3	4,3	1	–	–	1

W 2020 roku Grupa zmieniła szacunki okresu trwania aktywnych umów leasingowych dotyczących najmu lokali mieszkalnych. Grupa oszacowała, że wykorzysta opcje przedłużenia zawarte w umowach, czego wcześniej nie przewidywała. Wskutek tej zmiany wartość zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania wzrosła o 905 tysięcy złotych. Okres użytkowania tych środków jest zgodny z okresem trwania umów leasingowych i wynosi od 12 miesięcy do 10 lat. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych tych środków metodą liniową.

Pozostające do spłaty przyszłe minimalne opłaty leasingowe według stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	<i>30 września 2020</i>		<i>31 grudnia 2019</i>	
	<i>Opłaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>	<i>Opłaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>
W okresie do 1 roku	4 622	4 477	5 945	5 490
W okresie od 1 do 5 lat	2 740	2 623	6 146	5 187
Powyżej 5 lat	565	552	2 604	2 402
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	7 927	7 652	14 695	13 079
Minus koszty finansowe	(275)	–	(1 616)	–
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	7 652	7 652	13 079	13 079
Krótkoterminowe	4 477	4 477	5 490	5 490
Długoterminowe	3 175	3 175	7 589	7 589

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku koszty odsetkowe związane z leasingiem wynosiły 287 tysięcy złotych.

Grupa nie ujmuje zobowiązań od leasingów krótkoterminowych oraz leasingów, w odniesieniu do których bazy składnik aktywów ma niską wartość. Ponadto w wartości zobowiązań leasingowych nie ujmuje się warunkowych opłat leasingowych.

W ciągu pierwszych 9 miesięcy 2020 roku koszty z tych tytułów wynosiły:

	<i>30 września 2019</i>
Leasing krótkoterminowy	7 812
Leasing aktywów o niskiej wartości	-
Razem	<u>7 812</u>

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie ujęto żadnych kosztów z tytułu warunkowych opłat leasingowych oraz nie występują opłaty subleasingowe, ponieważ aktywa użytkowane są wyłącznie przez Grupę.

11.9. Pozostałe należności długoterminowe

	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
Należności finansowe		
Kaucje/kwoty zatrzymane	258	503
Pozostałe należności finansowe	105 614	77 246
Odpis aktualizujący wartość należności finansowych (-)	(95)	(107)
Pozostałe należności finansowe długoterminowe (netto)	<u>105 777</u>	<u>77 642</u>
Należności niefinansowe		
Inne należności niefinansowe	150	138
Pozostałe należności niefinansowe (netto)	<u>150</u>	<u>138</u>
Pozostałe należności długoterminowe ogółem (netto)	<u>105 927</u>	<u>77 780</u>

11.10. Akcje/udziały w pozostałych jednostkach

	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
Akcje/udziały w pozostałych spółkach notowanych na giełdzie	-	120
Akcje/udziały w pozostałych spółkach nie notowanych na giełdzie	1 376	1 376
	<u>1 376</u>	<u>1 496</u>

*akcje i udziały stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 11.19.3

11.11. Aktywa finansowe długoterminowe

	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
Obligacje długoterminowe	-	-
Lokaty długoterminowe	88	-
	<u>88</u>	<u>-</u>

11.12. Zapasy

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Materiały (według wartości netto możliwej do uzyskania):	36 207	31 872
Według ceny nabycia	48 929	43 847
Według wartości netto możliwej do uzyskania	36 207	31 872
Produkty gotowe:	6	1 155
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	6	1 155
Według wartości netto możliwej do uzyskania	6	1 155
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia oraz wartości netto możliwej do uzyskania	36 213	33 027

* zapasy stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 11.19.4

11.13. Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zaliczka na poczet nabycia prawa do pożyczki	10 400	10 400
Odpis aktualizujący wartość zaliczki na poczet nabycia prawa do pożyczki	(10 400)	(10 400)
Obligacje krótkoterminowe*	27 822	27 822
Odpis aktualizujący wartość obligacji krótkoterminowych	(27 822)	(27 822)
	-	-

* szczegółowy opis dotyczący obligacji został zamieszczony w nocie 11.13.1

11.13.1. Obligacje

Na dzień 30 września 2020 roku wartość wszystkich obligacji będących w posiadaniu RAFAKO S.A. jest objęta odpisem aktualizującym ich wartość.

Szczegółowy opis dotyczący obligacji został zamieszczony w nocie 26.1. skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2019 rok

11.14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	30 września 2020	31 grudnia 2019	30 września 2019
Środki pieniężne w banku i w kasie	93 631	62 625	77 386
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	81	3 457	37
	93 712	66 082	77 423

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stawki referencyjnej ustalonej na rynku międzybankowym. Lokaty krótkoterminowe, klasyfikowane jako środki pieniężne, są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółek wchodzących w skład Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych.

Na dzień 30 września 2020 roku w pozycji środków pieniężnych wykazano również środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 64,1 mln złotych (31 grudnia 2019 roku: 40,1 mln złotych) będące środkami pieniężnymi jednostki zależnej E003B7 sp. z o.o. przeznaczonymi na realizację kontraktu Jaworzno, które z punktu widzenia Grupy Kapitałowej RAFAKO mają ograniczoną możliwość dysponowania ze względu na formalne uzgodnienia w tym zakresie z instytucjami finansującymi kontrakt Jaworzno. Grupa posiada również środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, do których zalicza otrzymane w ramach przyznaných dotacji środki pieniężne ulokowane na wyodrębnionych rachunkach bankowych, które jednostka dominująca może wykorzystywać do uregulowania zobowiązań wynikających z realizowanych projektów. Na dzień 30 września 2020 roku kwota ta wynosiła 7 698 tysięcy złotych. Ponadto na dzień 30 września 2020 roku Grupa posiadała środki o ograniczonej możliwości dysponowania na rachunku cesyjnym w kwocie 3,5 miliona złotych.

11.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Należności finansowe		
Należności z tytułu dostaw i usług	234 381	452 764
Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(25 334)	(13 674)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	209 047	439 090
Należności ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		
Kaucje	590	8
Należności dochodzone na drodze sądowej*	63 231	67 710
Inne należności finansowe	50 350	31 896
Odpis aktualizujący wartość należności finansowych (-)	8 060	11 072
	(31 740)	(33 648)
Należności finansowe ogółem (netto)	299 538	516 128
Należności niefinansowe		
Należności z tytułu przedpłat i udzielonych zaliczek	104 647	105 919
Należności budżetowe	15 902	13 498
Inne należności niefinansowe	28 844	11 849
Odpis aktualizujący wartość należności niefinansowych (-)	(63 633)	(39 430)
Należności niefinansowe ogółem (netto)	85 760	91 836
Należności krótkoterminowe ogółem (netto)	385 298	607 964

* jednostka dominująca objęła należność odpisem aktualizującym w kwocie odpowiadającej szacowanemu poziomowi ryzyka nierealizowalności tej należności, szczegółowy opis należności spornych został zaprezentowany w nocie 22 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Należności budżetowe obejmują przede wszystkim należności z tytułu podatku VAT zarówno krajowego, jak i zagranicznego.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności. Jednakże, dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów zawiera się w przedziale od 1 do 3 miesięcy.

Grupa posiada politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje istotne dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych.

Należności handlowe krótkoterminowe wykazane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2020 roku w kwocie 209 047 tysięcy złotych dotyczą kontraktów handlowych z krajowymi oraz zagranicznymi kontrahentami.

Kaucje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2020 roku w kwocie 63 231 tysięcy złotych, dotyczą głównie projektów realizowanych w obszarach:

- budowy bloku parowego opalanego węglem w kwocie 18 329 tysięcy złotych,
- budowy bloku energetycznego opalanego gazem koksowniczym w kwocie 7 128 tysięcy złotych,
- wykonania parownika w kwocie 6 128 tysięcy złotych,
- wykonania części ciśnieniowych kotła do spalarni w kwocie 6 079 tysięcy złotych,
- budowy tłoczni w kwocie 3 122 tysięcy złotych.

Zmiana stanu kaucji zanotowana w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku wynikała przede wszystkim ze zwrotu kaucji pieniężnej związanej z realizacją umów na modernizację instalacji odsiarczania spalin w kwocie 3 509 tysięcy złotych oraz ze zwrotu kaucji pieniężnej związanej z realizacją umowy na instalację katalitycznego odazotowania spalin w kwocie 8 139 tysięcy złotych.

Istotną pozycję wykazaną w pozostałych należnościach stanowią zaliczki, które na dzień 30 września 2020 roku wynosiły 104 647 tysięcy złotych, w tym:

- zaliczka na poczet realizacji umowy na budowę zbiorników paliwa w kwocie 44 740 tysięcy złotych,
- zaliczka związana z realizacją umowy na wyspę biomasową w kwocie 14 173 tysięcy złotych,
- zaliczka związana z realizacją umowy na budowę bloku energetycznego w kwocie 12 014 tysięcy złotych,
- zaliczka związana z realizacją umowy na budowę gazociągu w kwocie 11 159 tysięcy złotych,
- zaliczka związana z realizacją umowy na budowę zbiornika LNG w kwocie 6 493 tysięcy złotych.

11.16. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Koszty gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	4 845	6 333
Koszty związane z doprowadzeniem do zawarcia umów z klientami	–	–
Nakłady na prace rozwojowe eBus	–	13 436
Pozostałe koszty	1 986	1 561
Rozliczenia międzyokresowe	6 831	21 330

W 2017 roku jednostka dominująca, w ramach poszerzania oferty produktowej, rozpoczęła budowę prototypu pierwszego polskiego zero-emisyjnego autobusu elektrycznego z baterią pod podwoziem.

W dniu 28 września 2020 roku RAFAKO S.A. w restrukturyzacji zawarła umowę sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa funkcjonującej jako oddział Spółki działający pod nazwą RAFAKO S.A. Oddział w Solcu Kujawskim, za kwotę 30 985 000,00 złotych, pomiędzy Spółką pod firmą RAFAKO EBUS sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu a RAFAKO S.A. w restrukturyzacji przy udziale Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. z siedzibą w Warszawie. W ramach tej transakcji zbyto nakłady na prace rozwojowe nad prototypem autobusu elektrycznego eBus.

11.17. Udzielone pożyczki

Na dzień 30 września 2020 roku pożyczki udzielone przez spółki Grupy na rzecz PBG S.A. w restrukturyzacji (dawniej PBG oil and gas Sp. z o.o. w łącznej kwocie 12 252 tysiące złotych wraz z naliczonymi odsetkami objęte są odpisem aktualizującym ich wartość. Termin spłaty udzielonych pożyczek upłynął z dniem 31 grudnia 2019 roku. Zabezpieczeniem spłaty udzielonych pożyczek są weksle in blanco.

11.18. Odpisy aktualizujące wartość skonsolidowanych aktywów

	<i>Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne</i>	<i>Akcje/udziały*</i>	<i>Pozostałe aktywa finansowe****</i>	<i>Pozostałe aktywa niefinansowe****</i>	<i>Zapasy**</i>	<i>Aktywa z tytułu umów</i>	<i>Należności***</i>
1 stycznia 2020	(2 566)	(5 426)	(10 400)	(5 676)	(11 974)	(1 415)	(86 859)
Utworzenie	(4 407)	(38)	–	–	(2 412)	(231)	(39 396)
Rozwiązanie	80	–	–	–	477	498	874
Wykorzystanie	3	410	–	–	1 187	–	4 579
30 września 2020	(6 890)	(5 054)	(10 400)	(5 676)	(12 722)	(1 148)	(120 802)
1 stycznia 2019	(518)	(4 975)	(10 400)	(5 676)	(10 287)	(1 848)	(51 502)
Utworzenie	(2)	(47)	–	–	–	(1 422)	(3 832)
Rozwiązanie	–	–	–	–	115	–	1 771
Wykorzystanie	448	–	–	–	294	–	13 529
30 września 2019	(72)	(5 022)	(10 400)	(5 676)	(9 878)	(3 270)	(40 034)

* odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach dotyczą udziałów/akcji w spółkach postawionych w stan upadłości oraz aktualizacji wartości udziałów w procesie upadłości układowej

** utworzenie oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmowane jest w koszcie wytworzenia produktów i usług

*** odpisy aktualizujące wartość należności handlowych oraz pozostałych należności, w tym należności z tytułu kar umownych

**** Zarząd jednostki dominującej ocenia, że wynikające z umowy zawartej w 2012 roku aktywa finansowe są obciążone istotnym ryzykiem nierealizowalności i utrzymał decyzję o objęciu wartości inwestycji odpisem aktualizującym.

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, dla których odpisy aktualizujące szacuje się dla całego życia instrumentu, Grupa nie jest narażona na ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem. W konsekwencji szacunki odpisów są dokonywane na zasadzie zbiorowej, a należności zostały pogrupowane według okresu przeterminowania dłużnika. Szacunek odpisu jest oparty przede wszystkim o historycznie kształtujące się przeterminowania i powiązanie zalegania z faktyczną spłatalnością z ostatnich 5 lat.

Wartości brutto poszczególnych grup oraz wysokość odpisów kształtowały się na 30 września 2020 roku i datę porównywalną następująco:

	Aktywa z tytułu umowy	Należności z tytułu dostaw i usług					Powyżej 365 dni	Razem
		Bieżące	0-30 dni	31-90 dni	91-180 dni	Od 181- 365 dni		
30 września 2020 roku								
Lokalizacja: Polska								
Wskaźnik odpisu	0,54%	0,54%	0,54%	22,23%	44,03%	64,48%	93,30%	–
Wartość brutto	166 418	56 519	40 180	18 528	5 695	6 102	10 229	303 671
Odpis aktualizujący	(1 148)	(879)	(614)	(4 622)	(2 587)	(3 684)	(9 553)	(23 087)
Lokalizacja: zagranica								
Wskaźnik odpisu	–	0,54%	0,54%	22,23%	44,03%	64,48%	93,30%	–
Wartość brutto	–	93 724	825	1 471	–	13	1 097	97 130
Odpis aktualizujący	–	(891)	(4)	(1 468)	–	(9)	(1 023)	(3 395)
Razem odpisy	(1 148)	(1 770)	(618)	(6 090)	(2 587)	(3 693)	(10 576)	(26 482)
	Aktywa z tytułu umowy	Należności z tytułu dostaw i usług					Powyżej 365 dni	Razem
		Bieżące	0-30 dni	31-90 dni	91-180 dni	Od 181- 365 dni		
31 grudnia 2019 roku								
Lokalizacja: Polska								
Wskaźnik odpisu	0,54%	0,54%	0,54%	22,23%	44,03%	64,48%	93,30%	–
Wartość brutto	271 203	301 429	3 249	11 488	8 675	1 046	7 552	604 642
Odpis aktualizujący	(1 415)	(1 097)	(395)	(159)	(2 171)	(861)	(7 493)	(13 591)
Lokalizacja: zagranica								
Wskaźnik odpisu	–	0,54%	0,54%	22,23%	44,03%	64,48%	93,30%	–
Wartość brutto	–	112 099	5 562	453	471	491	249	119 325
Odpis aktualizujący	–	(609)	(30)	(101)	(208)	(317)	(233)	(1 498)
Razem odpisy	(1 415)	(1 706)	(425)	(260)	(2 379)	(1 178)	(7 726)	(15 089)

Na dzień 30 września 2020 roku pozostałe należności finansowe krótkoterminowe o wartości brutto w kwocie 122 231 tysięcy złotych zostały objęte odpisem aktualizującym w wartości 31 740 tysięcy złotych (31 grudnia 2019 roku: wartość brutto 110 686 tysięcy złotych, wartość odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności 33 648 tysięcy złotych).

11.19. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy

11.19.1. Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych

Na dzień 30 września 2020 roku wartość środków trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy wynosiła 118 308 tysięcy złotych. Środki trwałe jednostki dominującej o wartości 117 146 tysięcy złotych zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiona hipoteka na łączną kwotę do 300 milionów złotych na nieruchomościach, których RAFAKO S.A. jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym z wyłączeniem nieruchomości mieszkalnych oraz zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw). Ponadto, zabezpieczeniu zobowiązań z tytułu zawartych umów kredytowych podlegają budynki i budowlę jednostki zależnej o wartości 1 157 tysięcy złotych, a także sprzęt IT oraz kontenery biurowe o wartości 5 tysięcy złotych.

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Środki trwałe zabezpieczone hipoteką, w tym:	81 822	84 278
grunty	9 162	9 162
budynki i budowlę	72 660	75 116
Środki trwałe, na których ustanowiono zastaw rejestrowy, w tym:	36 486	39 287
urządzenia techniczne i maszyny	34 013	36 885
środki transportu	2 473	2 402
	118 308 *	123 565*

* wykazane kwoty obejmują środki trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie 312 tysięcy złotych (31 grudnia 2019: 123 tysiące złotych)

11.19.2. Zabezpieczenia ustanowione na wartościach niematerialnych

Na dzień 30 września 2020 roku wartości niematerialne o wartości 6 720 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań jednostki dominującej (31 grudnia 2019: 8 097 tysięcy złotych). Wartości niematerialne zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

11.19.3. Zabezpieczenia ustanowione na akcjach/udziałach

Na dzień 30 września 2020 roku akcje/udziały jednostki dominującej w spółkach zależnych oraz w pozostałych jednostkach o wartości 28 760 tysięcy złotych (31 grudnia 2019: 31 310 tysięcy złotych) zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw, zastaw rejestrowy i finansowy na udziałach w E003B7 Sp. z o.o.).

11.19.4. Zabezpieczenia ustanowione na zapasach

Na dzień 30 września 2020 roku zapasy o wartości 35 475 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań jednostki dominującej (31 grudnia 2019: 27 205 tysięcy złotych). Zapasy zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK S.A., PKO BP S.A., mBank S.A. i PZU S.A. wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (poprzednio TAURON Wytwarzanie S.A.) w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

11.19.5. Zabezpieczenia ustanowione na należnościach handlowych

Na dzień 30 września 2020 roku należności z tytułu dostaw, robót i usług w kwocie 65 582 tysiące złotych stanowiły zabezpieczenie udzielonych gwarancji oraz kredytów i pożyczek (31 grudnia 2019 roku: 21 499 tysięcy złotych).

11.20. Kapitał podstawowy

W okresie 9 miesięcy 2020 roku zakończonym 30 września 2020 roku kapitał podstawowy RAFAKO S.A. nie uległ zmianie i jego wartość na dzień 30 września 2020 roku wynosiła 254 864 tysiące złotych.

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Liczba akcji w szt.</i>	<i>Wartość akcji w tys. zł</i>
Akcje serii A	900 000	1 800
Akcje serii B	2 100 000	4 200
Akcje serii C	300 000	600
Akcje serii D	1 200 000	2 400
Akcje serii E	1 500 000	3 000
Akcje serii F	3 000 000	6 000
Akcje serii G	330 000	660
Akcje serii H	8 070 000	16 140
Akcje serii I	52 200 000	104 400
Akcje serii J	15 331 998	30 664
Akcje serii K	42 500 000	85 000
	127 431 998	254 864

W związku z emisją obligacji w 2016 roku przez PBG S.A., głównego akcjonariusza jednostki dominującej, na akcjach RAFAKO S.A. należących bezpośrednio do PBG S.A. (7 665 999 akcji), jak i pośrednio poprzez spółkę zależną od PBG S.A. w restrukturyzacji - Multaros Trading Company Limited (34 800 001 akcji) został ustanowiony zastaw rejestrowy na rzecz obligatariuszy PBG S.A. w restrukturyzacji.

11.21. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,00 złote i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne.

11.22. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

11.23. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W okresie 9 miesięcy zakończonym dnia 30 września 2020 roku kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej nie uległ zmianie i na dzień 30 września 2020 roku kapitał ten wyniósł 165 119 tysięcy złotych.

11.24. Zysk/(strata) przypadający na jedną akcję

Zysk na akcję liczony jest według formuły zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej podzielony przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w danym okresie.

Przy wyliczeniu zarówno podstawowego jak i rozwodnionego zysku (straty) na akcję Grupa stosuje w liczniku kwotę zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom RAFAKO S.A. tzn. nie występuje efekt rozładniający wpływający na kwotę zysku (straty).

Kalkulację podstawowego oraz rozwodnionego zysku (straty) na akcję wraz z uzgodnieniem średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji przedstawiono poniżej.

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019</i>
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	(269 574)	(199 529)
Zysk/(strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia zysku/(straty) na jedną akcję	(259 919)	(199 255)
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję	127 431 998	127 431 998
Wpływ rozwodnienia:	-	-
Opcje na akcje	-	-
Umarzalne akcje uprzywilejowane	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	127 431 998	127 431 998
Zysk/(strata) na jedną akcję w złotych		
– podstawowy z zysku za okres przypadający zwykłym akcjonariuszom	(2,12)	(1,57)
– rozwodniony z zysku za okres przypadający zwykłym akcjonariuszom	(2,12)	(1,57)

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku jednostka dominująca nie dokonała emisji nowych akcji.

11.25. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
Zobowiązania finansowe		
Kwoty zatrzymane (kaucje)	-	43
Pozostałe zobowiązania	12 602	20 552
Zobowiązania finansowe ogółem	12 602	20 595

11.26. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych - długoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Naliczone zobowiązania z tytułu niewypłaconej premii	–	5
Rezerwy na odprawy emerytalne	9 345	8 716
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	12 912	13 944
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	6 984	6 815
	29 241	29 480
	29 241	29 480

11.27. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia

Na podstawie prognozy wyceny dokonanej na koniec okresu obrachunkowego przez profesjonalną firmę aktuariálną Grupa tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz ZFŚS. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Na dzień 1 stycznia	31 941	26 207
Koszty odsetek	452	729
Koszty bieżącego zatrudnienia	493	692
(Zyski)/straty aktuarialne	606	6 877
Wypłacone świadczenia	(2 086)	(2 564)
Koniec okresu	31 406	31 941
Rezerwy długoterminowe	29 241	29 475
Rezerwy krótkoterminowe	2 165	2 466
	29 241	29 475

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień i w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Stopa dyskontowa (%)	1,9	1,9
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)*	–	–
Wskaźnik rotacji pracowników	7,5	7,5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (**)	2	2

* Brak danych w raporcie aktuarusza

** 2% w roku 2019 oraz w kolejnych latach

11.28. Pozostałe rezerwy długoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	63 427	36 357
	63 427	36 357
	63 427	36 357

11.29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	513 240	571 365
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	–	169
Kwoty zatrzymane (kaucje)	199	261
Inne zobowiązania finansowe	–	–
Zobowiązania finansowe ogółem	513 439	571 795
Zobowiązania niefinansowe		
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	4 381	23 924
Zobowiązania z tytułu poręczeń/odpowiedzialności solidarnej	7 966	15 386
Zobowiązania z tytułu opóźnionego spływu kosztów	7 532	13 582
Inne zobowiązania niefinansowe	4 668	3 968
Zobowiązania niefinansowe ogółem	24 547	56 860
	537 986	628 655

11.30. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych krótkoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	20 164	9 494
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	9 405	9 118
Zobowiązania z tytułu Pracowniczych Planów Kapitałowych	191	226
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	3 941	4 129
Naliczone zobowiązania z tytułu niewypłaconej premii	340	883
Rezerwy na odprawy emerytalne	203	433
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 694	1 771
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	271	270
	36 209	26 324

11.31. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	3 006	6 714
Rezerwa na straty z tytułu umów	29 634	39 695
Pozostałe rezerwy	1 205	713
	33 845	47 121

12. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym nie uległy zmianie w stosunku do opublikowanych w ostatnim skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu finansowym za 2019 rok.

13. Instrumenty finansowe

Grupa prezentuje poszczególne kategorie i klasy instrumentów finansowych w wartości bilansowej, których wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej. Wartość księgowa jest zbliżona do godziwej z powodu relatywnie krótkiego terminu zapadalności (dla pozycji krótkoterminowych), bądź dyskontowania rozrachunków długoterminowych.

Wartość aktywów finansowych prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według stanu na dzień 30 września 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSSF 9:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (AZK),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – wyznaczone jako wyceniane w ten sposób przy początkowym ujęciu lub później (AWGW-W),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – obowiązkowo wyceniane w ten sposób zgodnie z MSSF 9 (AWGW-O),
- instrumenty kapitałowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (IKWGP),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (AFWGP),
- instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające (IZ),
- aktywa poza zakresem MSSF 9 (Poza MSSF9).

Grupa prezentuje poszczególne kategorie i klasy instrumentów finansowych w wartości bilansowej, których wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej. Wartość księgowa jest zbliżona do godziwej z powodu relatywnie krótkiego terminu zapadalności (dla pozycji krótkoterminowych), bądź dyskontowania rozrachunków długoterminowych.

<i>Kategorie i klasy aktywów finansowych</i>	<i>Wartość bilansowa 30 września 2020</i>	<i>Wartość bilansowa 31 grudnia 2019</i>
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	120
Udziały i akcje długoterminowe	–	120
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 376	1 376
Udziały i akcje długoterminowe	1 376	1 376
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie	499 227	659 854
Należności z tytułu dostaw i usług	314 566	516 230
Należności ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	590	8
Pozostałe należności finansowe*	90 159	77 534
Lokaty długoterminowe	88	–
Lokaty krótkoterminowe	112	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	93 712	66 082
	500 603	661 350

* w tym: należności z tytułu kar umownych, należności sporne, oraz kaucje.

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według stanu na dzień 30 września 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSSF 9:

- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (ZZK),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – wyznaczone jako wyceniane w ten sposób przy początkowym ujęciu lub później (ZGW-W),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu zgodnie z MSSF 9 (ZGW-O),
- umowy gwarancji finansowych (UGF),
- warunkowa zapłata w ramach połączenia przedsięwzięć (WZP),
- instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające (IZ),
- zobowiązania poza zakresem MSSF 9 (Poza MSSF9).

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Wartość bilansowa	
	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	564 582	705 466
Kredyty i pożyczki	38 542	113 075
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (w tym inwestycyjne)	525 841	592 086
Pozostałe zobowiązania finansowe	199	305
Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSSF 9	7 652	13 079
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	7 652	13 079
	572 234	718 545

Tabela poniżej przedstawia aktywa oraz zobowiązania finansowe ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej, zakwalifikowane do określonego poziomu w hierarchii wartości godziwej:

- poziom 1 – notowane ceny (bez dokonywania korekt) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów oraz zobowiązań,
- poziom 2 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, inne niż notowane ceny ujęte w ramach poziomu 1, obserwowalne na podstawie zmiennych pochodzących z aktywnych rynków,
- poziom 3 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, nie ustalone w oparciu o zmienne pochodzące z aktywnych rynków.

30 września 2020 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	–	–	–
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 376	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	1 376	–	–
31 grudnia 2019 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	120	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	120	–	–
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 376	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	1 376	–	–

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne przeniesienia pomiędzy poziomem 1 oraz poziomem 2 wartości godziwej instrumentów.

14. Instrumenty pochodne

Na dzień 30 września 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała nierozliczonych transakcji walutowych typu forward.

Na dzień 30 września 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała nierozliczonych innych rodzajów instrumentów pochodnych.

Spółki Grupy Kapitałowej nie stosują rachunkowości zabezpieczeń, niemniej jednak stosowane transakcje nie mają charakteru spekulacyjnego, a ich celem jest efektywne zabezpieczenie transakcji kupna/sprzedaży denominowanych w walucie.

15. Kredyty i pożyczki

15.1. Kredyty i pożyczki długoterminowe

<i>Kredyty i pożyczki długoterminowe</i>	<i>Zabezpieczenie</i>	<i>Inne</i>	<i>Waluta</i>	<i>Efektywna stopa procentowa</i>	<i>Termin spłaty</i>	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
Siemens Finance Sp. z o.o.	weksel własny in blanco	Umowa pożyczki	PLN	WIBOR 1M + marża	15.07.2021	854	24
						854	24

15.2. Kredyty i pożyczki krótkoterminowe

<i>Kredyty i pożyczki krótkoterminowe</i>	<i>Zabezpieczenie</i>	<i>Inne</i>	<i>Waluta</i>	<i>Efektywna stopa procentowa</i>	<i>Termin spłaty</i>	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa	kredyt odnawialny w rachunku bieżącym do kwoty 50 milionów złotych***	PLN	WIBOR 1M + marża	10.01.2021** **	18 948	69 569
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa	kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym do kwoty 7 milionów złotych***	PLN	WIBOR 1M lub EURIBOR 1M + marża	10.01.2021** **	3 587	34 149
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa	kredyt obrotowy odnawialny z przeznaczeniem na pokrycie zobowiązań z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych***	PLN	WIBOR 1M + marża	10.01.2021** **	8 308	8 303

<i>Kredyty i pożyczki krótkoterminowe</i>	<i>Zabezpieczenie</i>	<i>Inne</i>	<i>Waluta</i>	<i>Efektywna stopa procentowa</i>	<i>Termin spłaty</i>	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa	kredyt obrotowy odnawialny z przeznaczeniem na pokrycie zobowiązań z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych***	PLN	WIBOR 1M + marża	10.01.2021** **	5 911	–
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do rachunku, hipoteki na nieruchomości, przelew wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej	umowa kredytu w rachunku bieżącym na kwotę 1 mln złotych	PLN	WIBOR 1M + marża	30.09.2020	730	936
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	weksel in blanco, pełnomocnictwo do rachunku o oświadczenia o poddaniu się egzekucji, hipoteki na nieruchomości, przelew wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej	umowa kredytu obrotowego na kwotę 2 mln złotych	PLN	WIBOR 1M + marża	10.11.2020	–	56
Siemens Finance Sp. z o.o.	weksel własny in blanco	Umowa pożyczki	PLN	WIBOR 1M + marża	15.07.2021	33	38
Polski Fundusz Rozwoju S.A.		Subwencja	PLN		30.06.2024	171	–
						37 688	113 051

* zabezpieczenie udzielonego kredytu stanowią należności z kontaktów realizowanych przez RAFAKO S.A.;

na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego Spółka ustanowiła hipotekę na nieruchomościach Spółki (za wyjątkiem mieszkań i budynków mieszkalnych) na łączną kwotę do 300 milionów złotych, która ma stanowić dodatkowe zabezpieczenie udzielonego przez bank PKO BP S.A. kredytu;

*** na dzień publikacji niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego, zgodnie z aneksem do umowy limitu kredytowego wielocelowego podpisanego dnia 10 listopada 2020 roku, limit udzielony został do kwoty 119,9 mln złotych, w tym limit kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 50 milionów.

**** na dzień publikacji niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego, zgodnie z aneksem do umowy limitu kredytowego wielocelowego podpisanego dnia 10 listopada 2020 roku, termin wykorzystania i spłaty kredytu przedłużono do dnia 10 stycznia 2021 roku.

Jednostka dominująca przewiduje przedłużenie umowy kredytowej na kolejne okresy. Sytuację kredytową Grupy należy analizować w powiązaniu z treścią notą 2 dotyczącą kontynuacji działalności Grupy.

16. Zarządzanie kapitałem

Sytuację Grupy należy analizować w powiązaniu z notą 2 dotyczącą kontynuacji działalności.

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Udział zadłużenia w kapitale własnym		
Kapitał własny	(155 587)	114 263
Kapitał obcy (kredyty bankowe oraz otrzymane pożyczki)	38 542	113 075
Suma bilansowa	984 923	1 302 431
Wskaźnik kapitalizacji (kapitał własny/suma bilansowa)	(0,16)	0,09
Źródła finansowania ogółem		
Kapitał własny	(155 587)	114 263
Kapitał obcy (kredyty bankowe oraz otrzymane pożyczki)	38 542	113 075
Leasing finansowy	7 652	13 079
Wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem	(3,37)	0,91
EBITDA		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(251 648)	(437 561)
Amortyzacja	11 233	17 599
EBITDA	(240 415)	(419 962)
Dług		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	38 542	113 075
Leasing finansowy	7 652	13 079
Wskaźnik długu do EBITDA	(0,19)	(0,30)

17. Zmiana stanu rezerw, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej

	<i>Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach</i>	<i>Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne i ZFŚS</i>	<i>Rezerwa na urlopy</i>	<i>Rezerwa na naprawy gwarancyjne</i>	<i>Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych</i>	<i>Rezerwa na straty kredytowe z tytułu udzielonych poręczeń</i>	<i>Rezerwa na Program Dobrowolnych Odejść</i>	<i>Rezerwa na pozostałe koszty</i>	<i>Pozostałe rezerwy</i>
1 stycznia 2020	39 694	31 942	4 129	43 071	888	7 347	–	1 775	424
Utworzenie rezerwy	47 423	1 551	631	30 857	74	–	–	452	–
Rozwiązanie rezerwy	(57 483)	–	(819)	(1 017)	(622)	–	–	(1 562)	(124)
Wykorzystanie rezerwy	–	(2 085)	–	(6 478)	–	–	–	(180)	–
30 września 2020	29 634	31 408	3 941	66 433	340	7 347	–	485	300
1 stycznia 2019	3 677	26 207	4 202	40 553	5 725	1 549	145	571	233
Utworzenie rezerwy	23 108	1 209	668	10 180	2 407	1 418	–	–	264
Rozwiązanie rezerwy	(12 476)	–	(825)	(2 020)	(116)	(71)	(4)	(107)	–
Wykorzystanie rezerwy	–	(1 784)	–	(5 448)	(5 101)	–	(141)	–	(266)
30 września 2019	14 309	25 632	4 045	43 265	2 915	2 896	–	464	231

18. Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie 9 miesięcy 2020 roku jednostka dominująca nie przeprowadzała emisji, wykupu i spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

19. Wypłacone lub zadeklarowane dywidendy

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku Spółki Grupy Kapitałowej nie wypłacały dywidendy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dywidenda może być wypłacona jedynie z zysku pojedynczych jednostek wchodzących w skład Grupy, a nie w oparciu o skonsolidowany wynik Grupy Kapitałowej.

20. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 30 września 2020 roku jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej RAFAKO nie wykazywały zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych. Ponadto jednostki Grupy nie posiadały podpisanych umów dotyczących planowanych w 2020 roku nakładów inwestycyjnych, które nie zostały na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego ujęte w księgach rachunkowych.

21. Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez Grupę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Należności z tytułu gwarancji finansowych otrzymanych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	717 079	701 105
- od jednostek powiązanych	-	-
Należności z tytułu otrzymanych poręczeń, w tym:	-	-
- od jednostek powiązanych	-	-
Weksle otrzymane jako zabezpieczenie, w tym:	39 715	65 997
- od jednostek powiązanych	7 239	48 625
Akredytywy	-	5 643
	756 794	772 745

	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania z tytułu gwarancji finansowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	467 575	515 074
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń, w tym:	1 183 441	1 175 587
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	116 153	117 868
- na rzecz jednostek powiązanych	576	576
Akredytywy	-	-
	1 767 169	1 808 529

W okresie 9 miesięcy 2020 roku Grupa RAFAKO zanotowała spadek poziomu zobowiązań warunkowych w kwocie 41 360 tysięcy złotych, który wynikał ze spadku poziomu udzielonych gwarancji. W okresie 9 miesięcy 2020 roku na zlecenie RAFAKO S.A. w restrukturyzacji banki oraz instytucje ubezpieczeniowe udzieliły kontrahentom gwarancji, z tytułu dobrego wykonania umowy, zwrotu zaliczki oraz gwarancji przetargowych, w kwocie 8 153 tysiące złotych. Największą pozycję w tej grupie zobowiązań stanowi gwarancja zwrotu zaliczki na kwotę 1 354 tysiące euro, wystawiona w czerwcu 2020 roku. Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń na koniec września 2020 roku wynosiły 1 183 441 tysięcy złotych. Największą pozycję w tej grupie zobowiązań stanowią poręczenia udzielone w dniu 16 kwietnia 2014 roku oraz 24 lutego 2016 roku przez RAFAKO S.A. w restrukturyzacji za zobowiązania jednostki zależnej E003B7 Sp. z o.o., z terminem obowiązywania do dnia 17 kwietnia 2028 roku, w związku z projektem na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A.– Budowa bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II”.

Największą pozycją wśród gwarancji udzielonych, które wygasły w okresie 9 miesięcy 2020 roku była gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 8 139 tysięcy złotych.

W okresie 9 miesięcy 2020 roku Grupa odnotowała spadek poziomu należności warunkowych w kwocie 15 951 tysięcy złotych otrzymanych głównie pod zabezpieczenie należytego wykonania umów oraz zwrotu zaliczki, w tym wzrost poziomu należności z tytułu otrzymanych gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych w kwocie 15 974 tysiące złotych, spadek poziomu należności z tytułu weksli w wysokości 26 282 tysiące złotych oraz spadek poziomu akredytyw w wysokości 5 643 tysiące złotych. Największą pozycję wśród gwarancji otrzymanych w okresie 9 miesięcy 2020 roku stanowi gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 1 397 tysięcy euro. Największą pozycję wśród gwarancji wygasłych w okresie 9 miesięcy 2020 roku stanowiła gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 974 tysiące euro.

22. Sprawy sporne, postępowania sądowe

Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Grupy Kapitałowej są w trakcie prowadzenia spraw sądowych, w których są zarówno pozwany jak i powodem.

Szczegółowy opis kluczowych spraw sądowych znajduje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku dostępnym pod adresem:

<https://www.rafako.com.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe?page=18326>

Jako zakończone należy traktować sprawy sporne opisywane w nocie 38.1. oraz 38.4 ww. sprawozdania.

W sporze arbitrażowym opisanym w nocie 38.3. przeciwko Wärtsilä Finland Oy doszło do zawarcia ugody, na bazie której strony sporu wzajemnie zrzekły się swoich roszczeń oraz zobowiązały się do poniesienia własnych kosztów związanych z postępowaniem. Zawarta ugoda ma neutralny wpływ na wyniki finansowe Spółki.

Spór ze spółką Stal-Systems S.A. opisywany w nocie 38.6 sprawozdania finansowego za rok 2019 jest w trakcie procedowania i można spodziewać się rozstrzygnięcia w ciągu najbliższych kilku miesięcy, Spółka liczy na korzystny wyrok.

W odniesieniu do sprawy opisanej w nocie 38.7 Spółka 28 października 2020 roku uzyskała sądowy nakaz zapłaty na kwotę 1 917 750 złotych. Nakaz jest nieprawomocny.

RAFAKO S.A. w restrukturyzacji złożyła 10 lipca 2020 roku wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego z UAB VILNIAUS KOGENERACINE JEGAINE (VKJ) tj. zamawiającym na projekcie Wilno, które toczyć się będzie w Instytucie Arbitrażowym Sztokholmskiej Izby Handlowej w Sztokholmie. Podstawowymi roszczeniami złożonymi przez Spółkę w tym postępowaniu są: i) wydłużenie okresu realizacji projektu do 1 kwietnia 2021 roku oraz ii) wypłaty dodatkowego wynagrodzenia dotyczącego dodatkowych kosztów realizacji projektu. VKJ złożyła wstępną odpowiedź na żądanie RAFAKO. Dodatkowo odstąpienie od umowy będzie miało wpływ na rozszerzenie zakresu przedmiotu sporu oraz harmonogramu jego procedowania.

W odniesieniu do wszystkich pozostałych postępowań opisywanych w sprawozdaniu za rok 2019 nie zaszły żadne istotne zmiany.

23. Informacje o Zarządzie i Radzie Nadzorczej jednostki dominującej

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego miały miejsce zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej.

W dniu 7 stycznia 2020 roku Pan Jerzy Ciechanowski- Wiceprezes Zarządu złożył rezygnację z pełnienia funkcji w Zarządzie jednostki dominującej z dniem 7 stycznia 2020 roku. Powodem złożenia rezygnacji były względy osobiste.

W dniu 20 maja 2020 roku miały miejsce następujące zmiany w Zarządzie RAFAKO S.A. w restrukturyzacji:

- Rada Nadzorcza odwołała ze składu Zarządu jednostki dominującej Prezesa Pana Pawła Jarczewskiego,
- Rada Nadzorcza powierzyła pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu Pani Agnieszce Wasilewskiej – Semail,
- Rada Nadzorcza delegowała członka Rady Nadzorczej Pana Michała Sikorskiego do czasowego pełnienia funkcji Członka Zarządu na okres trzech miesięcy,
- Rada Nadzorcza powołała do Zarządu jednostki dominującej Pana Radosława Domagalskiego-Łabędzkiego i powierzyła mu stanowisko Wiceprezesa Zarządu RAFAKO S.A. w restrukturyzacji.

W dniu 12 sierpnia 2020 roku, w związku z upływem kadencji i wygaśnięciem mandatów dotychczasowych członków Zarządu z dniem 12 sierpnia 2020 roku, Rada Nadzorcza jednostki dominującej podjęła następujące decyzje:

- określiła liczbę członków Zarządu RAFAKO S.A. na 2 osoby,
- powołała członków Zarządu na 3-letnią wspólną kadencję, rozpoczynającą się z dniem 12 sierpnia 2020 roku, w osobach:
 - Mariusz Zawisza - Prezes Zarządu,
 - Radosław Domagalski-Łabędzki - Wiceprezes Zarządu.

W dniu 8 września 2020 roku Rada Nadzorcza jednostki dominującej podjęła następujące uchwały w przedmiocie uzupełnienia składu Zarządu z dniem 10 września 2020 roku:

- Rada Nadzorcza określiła liczbę członków Zarządu jednostki dominującej na 4 osoby,
- Rada Nadzorcza powołała do Zarządu jednostki dominującej Pana Jarosława Pietrzyka i powierzyła mu stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych,
- Rada Nadzorcza powołała do Zarządu jednostki dominującej Panią Ewę Porzucek i powierzyła jej stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład Zarządu RAFAKO S.A. w restrukturyzacji przedstawia się następująco:

Mariusz Zawisza	- Prezes Zarządu
Radosław Domagalski-Łabędzki	- Wiceprezes Zarządu
Jarosław Pietrzyk	- Wiceprezes Zarządu ds. operacyjnych
Ewa Porzucek	- Wiceprezes Zarządu ds. finansowych.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2020 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. w restrukturyzacji.

W dniu 4 lutego 2020 roku akcjonariusz PBG S.A. w restrukturyzacji, wykonując uprawnienie osobiste, odwołał z Rady Nadzorczej Pana Jerzego Karneya oraz powołał do Rady Nadzorczej Pana Macieja Stańczuka.

W dniu 18 kwietnia 2020 roku akcjonariusz PBG S.A. w restrukturyzacji, wykonując uprawnienie osobiste, odwołał z Rady Nadzorczej Pana Michała Maćkowiaka oraz powołał do Rady Nadzorczej Pana Konrada Milczarskiego.

W dniu 11 maja 2020 roku akcjonariusz PBG S.A. w restrukturyzacji, wykonując uprawnienie osobiste, odwołał z Rady Nadzorczej Panią Małgorzatę Wiśniewską oraz powołał do Rady Nadzorczej Pana Piotra Zimmermana.

W dniu 28 maja 2020 roku akcjonariusz PBG S.A. w restrukturyzacji, wykonując uprawnienie osobiste, dokonał następujących zmian w Radzie Nadzorczej RAFAKO S.A.:

- odwołał dotychczasowego członka Rady Nadzorczej Pana Konrada Milczarskiego,
- powołał nowego członka Rady Nadzorczej Pana Bartosza Sierakowskiego.

Ponadto w dniu 28 maja 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. podjęło następujące uchwały dotyczące zmian w składzie Rady Nadzorczej RAFAKO S.A.:

- odwołany został dotychczasowy członek Rady Nadzorczej Pan Adam Szyszka,
- powołany został nowy członek Rady Nadzorczej Pan Konrad Milczarski.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. w restrukturyzacji przedstawia się następująco:

Piotr Zimmerman	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Michał Sikorski	- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Przemysław Schmidt	- Sekretarz Rady Nadzorczej (niezależny)
Krzysztof Gerula	- Członek Rady Nadzorczej (niezależny)
Konrad Milczarski	- Członek Rady Nadzorczej
Bartosz Sierakowski	- Członek Rady Nadzorczej
Maciej Stańczuk	- Członek Rady Nadzorczej

24. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W bieżącym okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym nie udzielono pożyczek członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółek wchodzących w skład Grupy.

W bieżącym okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym jednostki wchodzące w skład Grupy nie prowadziły żadnych transakcji z członkami Zarządów za wyjątkiem transakcji opisanych w nocie 25.

25. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmioty powiązane z RAFAKO S.A. obejmują kluczowy personel kierowniczy, jednostki zależne wyłączone z obowiązku konsolidacji oraz pozostałe podmioty powiązane, do których Grupa zalicza podmioty kontrolowane przez Zarządy spółek. Do najważniejszych pozostałych podmiotów powiązanych Grupa zalicza spółki: PBG S.A. w restrukturyzacji.

Nierozliczone salda należności oraz zobowiązań zazwyczaj regulowane są w środkach pieniężnych. Informacje o zobowiązaniach warunkowych dotyczących podmiotów powiązanych zaprezentowano w nocie 21.

W okresie 9 miesięcy 2020 roku jednostka dominująca i jednostki zależne nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe. Wszelkie transakcje z podmiotami powiązаныmi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Grupę w relacjach gospodarczych z podmiotami niepowiązаныmi. Wynagrodzenie ustalane jest najczęściej w drodze przetargu, ustalane są standardowe warunki płatności. Podmiot powiązany musi zapewnić wykonanie usługi zgodnie z dokumentacją, udzielić gwarancji na określony czas oraz przedstawić zabezpieczenie w postaci finansowej gwarancji dobrego wykonania. Wobec podmiotów powiązanych obowiązują również standardowe kary umowne, zapisy zabezpieczające zachowanie tajemnicy, własności przemysłowej, ubezpieczenia kontraktu, działania siły wyższej i rozstrzygania ewentualnych sporów.

W okresie objętym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty przychodów ze sprzedaży oraz należności od podmiotów powiązanych:

Przychody z działalności operacyjnej
 od 01.01.2020 od 01.01.2019
 do 30.09.2020 do 30.09.2019

Sprzedaż do:

Jednostki powiązane kapitałowo	709	1 881
Jednostki powiązane osobowo	24	94
RAZEM	733	1 975

	<i>Należności</i>	
	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
<i>Sprzedaż do:</i>		
Jednostki powiązane kapitałowo	50 147	39 126
Jednostki powiązane osobowo	29	127
RAZEM	50 176	39 253

* w tym: obligacje od PBG S.A., które zostały opisane w nocie 11.13.1

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty zakupów oraz zobowiązań wobec podmiotów powiązanych:

	<i>Zakupy (koszty. aktywa)</i>	
	<i>od 01.01.2020 do 30.09.2020</i>	<i>od 01.01.2019 do 30.09.2019</i>
<i>Zakup od:</i>		
Jednostki powiązane kapitałowo	1 551	51 138
Jednostki powiązane osobowo	8 345	13 310
RAZEM	9 896	64 448

	<i>Zobowiązania</i>	
	<i>30 września 2020</i>	<i>31 grudnia 2019</i>
<i>Zakup od:</i>		
Jednostki powiązane kapitałowo	308	241
Jednostki powiązane osobowo	2 280	6 506
RAZEM	2 588	6 747

26. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Grupa nie publikowała prognoz na 2020 rok.

27. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Spółki w trzecim kwartale 2020 roku

W dniu 28 września 2020 roku jednostka dominująca zawarła umowy sprzedaży:

- zorganizowanej części przedsiębiorstwa funkcjonującej jako oddział jednostki dominującej działający pod nazwą RAFAKO S.A. Oddział w Solcu Kujawskim, za kwotę 30 985 000,00 złotych, pomiędzy Spółką pod firmą RAFAKO EBUS sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu a jednostką dominującą przy udziale Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. z siedzibą w Warszawie oraz
- 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki RAFAKO EBUS Sp. z o.o. za kwotę 15 000,00 złotych, pomiędzy ARP a jednostką dominującą.

Umowa sprzedaży udziałów została zawarta po uprzednim zawarciu umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP). Umowa sprzedaży udziałów przewidywała warunek zawieszający, jakim było dokonanie zapłaty ceny za ZCP (stosownie do postanowień umowy sprzedaży ZCP) z części środków pozyskanych przez RAFAKO EBUS Sp. z o.o. od ARP w wyniku podjętej uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego RAFAKO EBUS Sp. z o.o. w ramach realizacji czynności zamknięcia.

Przejęcie prawa własności ZCP nastąpiło z chwilą zapłaty całości ceny za ZCP, natomiast własność udziałów – z chwilą zapłaty całości ceny za udziały RAFAKO EBUS Sp. z o.o. Na moment przejścia prawa własności 100% udziałów RAFAKO EBUS Sp. z o.o. na ARP, właścicielem ZCP była spółka RAFAKO EBUS Sp. z o.o.

W dniu 27 sierpnia 2020 roku Zarząd jednostki dominującej podjął uchwałę o przystąpieniu do restrukturyzacji zatrudnienia RAFAKO S.A. Celem podejmowanych działań jest dostosowanie poziomu i kosztów zatrudnienia RAFAKO S.A. do sytuacji rynkowej w ramach prowadzonej działalności. Zarząd RAFAKO S.A. podjął decyzję o uruchomieniu formalnej procedury zwolnień grupowych w rozumieniu ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

28. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A., jednostki dominującej na dzień przekazania niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A. na dzień publikacji niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego został zaprezentowany w poniższej tabeli:

Nazwa podmiotu	Liczba akcji (w sztukach)	Liczba głosów wynikających z posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na WZA
PBG S.A., Multaros Trading Company Ltd. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych zgodnie z porozumieniem z dnia 24 października 2017 r. o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 6) Ustawy o Ofercie Publicznej(*), w tym:				
- PBG S.A.(*)	55 081 769	55 081 769	43,22%	43,22%
- Multaros Trading Company Limited (spółka zależna od PBG S.A.)(**)(***)	7 665 999	7 665 999	6,02%	6,02%
- Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych zarządzany przez PFR TFI S.A. (**)	34 800 001	34 800 001	27,31%	27,31%
Pozostali	12 615 769	12 615 769	9,90%	9,90%
	72 350 229	72 350 229	56,78%	56,78%

(*) stan akcji na podstawie zawiadomienia od PBG i Multaros z dnia 28 grudnia 2017 roku.

(**) stan akcji na podstawie zawiadomienia Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z dnia 3 stycznia 2018 roku,

(***) Multaros Trading Company Ltd. jest spółką zależną PBG S.A. w związku z czym spółka RAFAKO S.A. („Spółka”) jest pośrednio kontrolowana przez PBG, która posiada łącznie, bezpośrednio i pośrednio, 42.466.000 akcji Spółki stanowiących 33,32% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 33,32% głosów ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki,

29. Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji RAFAKO S.A. lub uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące jednostek należących do Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją, zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, w okresie od przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego

Zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, wg stanu na dzień sporządzenia niniejszego raportu, stan akcji RAFAKO S.A. będących w posiadaniu członków władz Spółek wchodzących w skład Grupy objętych konsolidacją przedstawia się następująco:

	Nazwa spółki	Stan na 30.09.2020	Zwiększenia stanu posiadania	Zmniejszenia stanu posiadania	Stan na 27.11.2020
Osoba zarządzająca					
Agnieszka Wasilewska- Semail – p.o. Prezesa Zarządu	RAFAKO S.A.	60 245	–	–	–
Osoba nadzorująca					
		–	–	–	–

* w dniu 12 sierpnia 2020 roku, w związku z upływem kadencji i wygaśnięciem mandatu, Pani Agnieszka Wasilewska- Semail przestała pełnić funkcję p.o. Prezesa Zarządu

30. Czynniki mające istotny wpływ na wyniki do uzyskania w czwartym kwartale 2020 roku

- Możliwość zmiany wysokości szacunków kosztów dotyczących realizowanych kontraktów, m.in. w następstwie prowadzonej kontraktacji zakupu wyrobów i usług, które mogą wpłynąć „in plus” lub „in minus” na wynik do rozpoznania po 30 września 2020 roku;
- Ryzyko wystąpienia konieczności utworzenia rezerw na kary kontraktowe za nieterminową realizację lub za niedotrzymanie gwarantowanych parametrów technicznych niektórych kontraktów;
- Możliwość poniesienia ewentualnych kosztów napraw, remontów, modernizacji w umownym okresie gwarancyjnym nieobjętych utworzoną rezerwą na naprawy gwarancyjne;
- Kształtowanie się kursu złotego do EUR, bowiem znaczące zmiany kursu euro mogą mieć istotny wpływ na zmianę rentowności realizowanych kontraktów denominowanych w EUR;
- Ryzyko związane z niezyskaniem niezbędnych gwarancji finansowych umożliwiających pozyskanie i realizację kontraktów,
- Reakcje kontrahentów w świetle prowadzonego przez Emitenta postępowania układowego,
- Negatywne konsekwencje gospodarcze wynikające z pandemii Covid-19.

31. Wybrane dane finansowe przeliczone na EUR

W okresach objętych niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, do przeliczenia wybranych danych finansowych zastosowano następujące średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR, ustalone przez Narodowy Bank Polski:

- kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu sprawozdawczego: 30.09.2020 roku: 4,5268 PLN/EUR, 31.12.2019 roku: 4,2585 PLN/EUR,
- średni kurs w okresie, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie: 01.01 - 30.09.2020: 4,4241; PLN/EUR, /EUR, 01.01 - 31.12.2019: 4,2988 PLN/EUR,

Najwyższy i najniższy kurs obowiązujący w każdym okresie kształtował się następująco : 01.01 - 31.09.2020: 4,6044/4,2279 PLN/EUR, 01.01 - 31.12.2019: 4,3891/4,2406 PLN/EUR.

	30 września 2020 roku w tysiącach złotych	31 grudnia 2019 roku	30 września 2020 roku w tysiącach EUR	31 grudnia 2019 roku
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Aktywa	984 923	1 302 431	217 576	305 843
Zobowiązania długoterminowe	109 299	94 045	24 145	22 084
Zobowiązania krótkoterminowe	1 031 211	1 094 123	227 801	256 927
Kapitał własny	(155 587)	114 263	(34 370)	26 832
Kurs PLN / EUR na koniec okresu			4,5268	4,2585

Podstawowe pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z wyniku oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych, przeliczone na EURO, przedstawia poniższa tabela:

	od 01.01.2020 do 30.09.2020 w tysiącach złotych	od 01.01.2019 do 30.09.2019	od 01.01.2020 do 30.09.2020 w tysiącach EUR	od 01.01.2019 do 30.09.2019
Sprawozdanie z całkowitych dochodów				
Przychody ze sprzedaży	795 520	817 744	179 816	190 076
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(251 648)	(214 023)	(56 881)	(49 747)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(254 441)	(214 177)	(57 513)	(49 783)
Zysk (strata) netto przypadający jednostce dominującej	(259 919)	(199 255)	(58 751)	(46 315)
Zysk na akcję (PLN)	(2,12)	(1,57)	(0,46)	(0,36)
Średni kurs PLN / EUR w okresie			4,4241	4,3022

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	103 676	(19 855)	23 434	(4 615)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	4 803	1 187	1 086	276
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(80 657)	7 406	(18 231)	1 721
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	27 822	(11 262)	6 289	(2 618)
Średni kurs PLN / EUR w okresie			4,4241	4,3022

32. Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządów, Rad Nadzorczych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2020 roku przedstawiało się następująco:

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
RAFAKO S.A. – jednostka dominująca			
Zarząd	1 845	–	340
Rada Nadzorcza	573	–	390
PGL-DOM Sp. z o.o. – jednostka zależna			
Zarząd	45	–	–
Rada Nadzorcza	–	–	–
RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. – jednostka zależna			
Zarząd	1 323	51	9
Rada Nadzorcza	70	–	–
ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o. – jednostka zależna pośrednio			
Zarząd	296	–	117
Rada Nadzorcza	–	–	–
E001RK Sp. z o.o. – jednostka zależna			
Zarząd	–	–	–
Rada Nadzorcza	–	–	–
E003B7 Sp. z o.o. – jednostka zależna			
Zarząd	991	–	660
Rada Nadzorcza	535	–	–
RENG – NANO Sp. z o.o. – jednostka zależna			
Zarząd	120	–	–
Rada Nadzorcza	–	–	–

33. Portfel zamówień

Wartość portfela zamówień Grupy Kapitałowej RAFAKO na dzień 30 września 2020 wynosiła około 1,2 miliarda złotych. Największą część stanowi projekt Jaworzno – 0,3 miliarda złotych, z czego 0,1 miliarda złotych pozostało do realizacji przez jednostkę dominującą, a 0,2 miliarda złotych poprzez spółkę celową SPV Jaworzno. Portfel zamówień nie uwzględnia kontraktu w Opolu (3,2 miliarda złotych przypadające na jednostkę dominującą zostało podzleczone w całości podmiotowi spoza Grupy Kapitałowej RAFAKO z czego do wykonania zostało 0,01 miliarda złotych).

	PORTFEL ZAMÓWIENÍ w mln PLN		Realizacja w latach		
	stan na 30 września 2019	stan na 30 września 2020	IX-XII 2020	2021	po 2021
RAFAKO	2 401	968	253	706	9
SPV Jaworzno	616	249	115	134	–
Pozostałe	20	30	10	15	5
RAZEM	3 037	1 247	378	855	14

Informacje dotyczące wartości portfela zamówień Grupy Kapitałowej RAFAKO zostały zaprezentowane w niniejszym dokumencie z zastrzeżeniem następujących założeń:

- a. wartość ta stanowi zagregowaną wartość wynagrodzeń Grupy Kapitałowej RAFAKO, wskazanych w poszczególnych kontraktach, które zostały zawarte przez Spółki Grupy Kapitałowej do dnia 30 września 2020 roku; nie uwzględnia ona kontraktów planowanych, ale jeszcze nie zawartych, natomiast uwzględnia kontrakty podpisane warunkowo;
- b. wartość portfela zamówień została wskazana na dzień 30 września 2020 roku; ostateczne przychody z kontraktów oraz okresy ich realizacji zależą od wielu czynników, w tym niezależnych od Grupy Kapitałowej RAFAKO.

34. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie miały miejsca zdarzenia, które miałyby istotny wpływ na wynik finansowy Grupy.

W dniu 5 października 2020 roku, działając na podstawie zapisów Umowy z JSC "VILNIAUS KOGENERACINĖ JĖGAINĖ", Spółka RAFAKO S.A. złożyła notyfikację „notice of impossibility / termination” o:

- 1) niemożności wykonania ww. umowy z uwagi na okoliczność, iż świadczenie do którego zobowiązała się Spółka, stało się odmienne od przewidzianego umową, ewentualnie
- 2) odstąpieniu od umowy na skutek braku współdziałania zamawiającego i wykonywania jego zobowiązań umownych, a w szczególności na skutek braku koordynacji prac pomiędzy projektami LOT1 i LOT2,
- 3) odstąpieniu od umowy na skutek braku terminowego wystawienia przez Zamawiającego przejściowych świadectw płatności odnośnie zakończonych kamieni milowych.

W dniu 6 października 2020 roku Spółka otrzymała od JSC "VILNIAUS KOGENERACINĖ JĖGAINĖ" pismo o natychmiastowym odstąpieniu od umowy na podstawie subklauzuli 15.2. Umowy. Zamawiający wskazuje jako zasadniczą przyczynę odstąpienia od umowy okoliczność, że "Wykonawca prowadzi działalność gospodarczą pod zarządem syndyka, powiernika lub zarządcy, działających na rzecz wierzycieli" oraz "wystąpienie zdarzenia, które (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) ma podobny skutek". RAFAKO S.A. w restrukturyzacji poczytuje oświadczenie zamawiającego jako nieskuteczne, z uwagi na uprzednie, skuteczne złożenie zamawiającemu przez Spółkę w dniu 5 października 2020 roku notyfikacji "notice of impossibility / termination".

W dniu 8 października 2020 roku Spółka otrzymała informację o złożeniu przez JSC "VILNIAUS KOGENERACINĖ JĖGAINĖ" do KUKK Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. oraz Generali T.U. S.A. żądań wypłaty gwarancji należytego wykonania Umowy w łącznej wysokości 14 965 000 EUR. Przedmiotowe gwarancje zostały udzielone na rzecz Zamawiającego, a na zlecenie RAFAKO S.A., w związku z postanowieniami umowy. Termin wypłaty z obu gwarancji wynosi pięć dni roboczych od dnia otrzymania żądania wypłaty. W dniu 20 października 2020 roku Spółka otrzymała od KUKK S.A. przedsądowe wezwanie do zapłaty sumy gwarancyjnej w wysokości 11 972 000,00 z tytułu Umowy Generalnej nr IN/GU/1/2015 w związku z wypłatą przez KUKK S.A. na rzecz beneficjenta gwarancji tj. zamawiającego sumy gwarancyjnej w wysokości 11 972 000,00 EUR. W ocenie Zarządu RAFAKO S.A. w restrukturyzacji przedmiotowa wierzytelność KUKK S.A. z mocy prawa stanowi wierzytelność układową w ramach otwartego uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego Spółki.

W dniu 17 listopada 2020 roku Spółka otrzymała od Generali T.U. S.A. wezwanie do zapłaty sumy gwarancyjnej w wysokości 2.993.000,00 EUR z tytułu umowy ramowej o udzielanie gwarancji kontraktowych w ramach limitu odnawialnego nr GNL-UF/2016/1483/UG w związku z wypłatą przez Generali T.U. S.A. na rzecz beneficjenta gwarancji tj. Zamawiającego sumy gwarancyjnej w wysokości 2.993.000,00 EUR. W ocenie Zarządu RAFAKO przedmiotowa wierzytelność Generali T.U. S.A. z mocy prawa stanowi wierzytelność układową w ramach otwartego uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego Spółki.

W dniu 13 października 2020 roku spółka zależna RAFAKO Engineering sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu złożyła wniosek w Monitorze Sądowym i Gospodarczym celem obwieszczenia o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Tarcza 4.0).

W dniu 10 listopada 2020 roku Zarząd RAFAKO S.A. w restrukturyzacji zatwierdził propozycje układowe dla wierzycieli, których wierzytelności są objęte układem. Przedmiotowe propozycje układowe brzmią następująco:

Grupa I: wierzyciele posiadający wierzytelności główne w wysokości do 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) włącznie i niezakwalifikowani do innych grup:

1. spłata 100% wierzytelności głównej, jednorazowo, w terminie do ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło stwierdzenie prawomocności postanowienia o zatwierdzeniu układu;
2. umorzenie w całości odsetek od wierzytelności głównej naliczonych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika, jak i po tym dniu, a także umorzenie w całości innych kosztów ubocznych, w tym kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności, powstałych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika.

Grupa II: wierzyciele posiadający wierzytelności główne w wysokości powyżej 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) i niezakwalifikowani do innych grup:

1. spłata 60% wierzytelności głównej, płatna w 20 równych ratach, płatnych co 3 miesiące, do ostatniego dnia roboczego miesiąca kalendarzowego przypadającego na koniec każdego trzymiesięcznego okresu, przy czym płatność pierwszej raty nastąpi w pierwszym pełnym miesiącu kalendarzowym następującym po upływie 12 miesięcy od dnia stwierdzenia prawomocności postanowienia o zatwierdzeniu układu;
2. konwersja 20% wierzytelności głównej na akcje Dłużnika nowej emisji zgodnie z art. 156. ust. 1. pkt. 4 oraz art. 169 ust. 3 i 4 p.r. na następujących warunkach:
 - 1) kapitał zakładowy Dłużnika zostanie podwyższony o kwotę nie mniejszą niż 2,00 zł (słownie: dwa złote) i nie większą niż 100.000.000,00 zł (słownie: sto milionów złotych), to jest z kwoty 254.863.996,00 zł do kwoty nie mniejszej niż 254.863.998,00 zł i nie większej niż 354.863.996,00 zł, w drodze emisji nie mniej niż jednej (1) i nie więcej niż 50.000.000 (pięćdziesiąt milionów) akcji zwykłych na okaziciela serii L o wartości nominalnej 2,00 zł każda („Akcje Serii L”);
 - 2) objęcie Akcji Serii L nastąpi z wyłączeniem w całości prawa pierwszeństwa oraz prawa poboru;
 - 3) Akcje Serii L będą akcjami zwykłymi, na okaziciela;
 - 4) cena emisyjna jednej Akcji Serii L będzie równa 2,00 zł (słownie: dwa złote).
 - 5) za każde 2,00 zł wierzytelności głównej wierzyciel obejmie jedną nową Akcję Serii L o wartości nominalnej 2,00 zł w podwyższonym kapitale zakładowym Dłużnika,
 - 6) w przypadku konieczności zaokrąglenia kwoty wierzytelności w celu skorelowania jej z odpowiednią wielokrotnością wartości nominalnej jednej akcji, zaokrąglenie będzie dokonywane w dół do najbliższej wielokrotności wartości nominalnej jednej akcji, zaś powstała różnica (o ile powstanie) między wysokością wierzytelności a wartością akcji w kapitale zakładowym, podlega umorzeniu;
 - 7) Akcje Serii L uczestniczyć będą w dywidendzie począwszy od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym uprawomocni się postanowienie o wpisie podwyższenia kapitału zakładowego do Rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego;
 - 8) Akcje Serii L oraz wynikające z nich prawa do Akcji Serii L będą papierami wartościowymi nieposiadającymi formy dokumentu i będą podlegać dematerializacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Zarząd Dłużnika będzie upoważniony do zawarcia ze spółką Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. z siedzibą w Warszawie („KDPW”) umowy o rejestrację Akcji Serii L i praw do Akcji Serii L w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez KDPW, celem ich dematerializacji;
 - 9) Akcje Serii L i prawa do Akcji Serii L będą przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie do obrotu na rynku regulowanym, prowadzonym przez spółkę Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”), po spełnieniu stosownych, wynikających z właściwych przepisów prawa i regulacji GPW, kryteriów i warunków umożliwiających dopuszczenie akcji dłużnika do obrotu na tym rynku. Zarząd dłużnika będzie upoważniony do wystąpienia z wnioskami wymaganymi przez regulacje GPW w celu uzyskania dopuszczenia oraz wprowadzenia Akcji Serii L i praw do Akcji Serii L do obrotu na rynku regulowanym, o którym mowa powyżej.

3. umorzenie pozostałej części wierzytelności głównej;
4. umorzenie w całości odsetek od wierzytelności głównej naliczonych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika, jak i po tym dniu, a także umorzenie w całości innych kosztów ubocznych, w tym kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności, powstałych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika.

Grupa III: wierzyciele posiadający wierzytelność (pieniężną) z tytułu odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązań niepieniężnych, oraz wierzyciele posiadający wierzytelność z tytułu kar umownych, oraz wierzyciele posiadający wierzytelność z tytułu czynów niedozwolonych:

1. spłata 5% wierzytelności głównej, płatna w 20 równych ratach, płatnych co 3 miesiące, do ostatniego dnia roboczego miesiąca kalendarzowego przypadającego na koniec każdego trzymiesięcznego okresu, przy czym płatność pierwszej raty nastąpi w pierwszym pełnym miesiącu kalendarzowym następującym po upływie 12 miesięcy od dnia stwierdzenia prawomocności postanowienia o zatwierdzeniu układu;
2. umorzenie pozostałej części wierzytelności głównej;
3. umorzenie w całości odsetek od wierzytelności głównej naliczonych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika, jak i po tym dniu, a także umorzenie w całości innych kosztów ubocznych, w tym kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności, powstałych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika.

Grupa IV: Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie wierzytelności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne w części finansowanej przez dłużnika jako pracodawcę, z tytułu składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych, z tytułu składek na własne ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dłużnika oraz innych wierzytelności dłużnika wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jak również inni wierzyciele publicznoprawni (także zagraniczni) z tytułu składek, podatków, opłat i danin publicznych:

1. spłata 100% wierzytelności, tj. zarówno wierzytelności głównej jak i wierzytelności ubocznych, w tym odsetek (zarówno powstałych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika, jak i po tym dniu) oraz kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności;
2. płatność nastąpi w 24 równych ratach, płatnych co dwa miesiące, do ostatniego dnia roboczego miesiąca kalendarzowego przypadającego na koniec każdego dwumiesięcznego okresu, przy czym płatność pierwszej raty nastąpi w pierwszym pełnym miesiącu kalendarzowym następującym po upływie 9 miesięcy od dnia stwierdzenia prawomocności postanowienia o zatwierdzeniu układu.

Grupa V: Wierzyciele posiadający wierzytelność zabezpieczoną na mieniu dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym, hipoteką morską lub przeniesieniem na zabezpieczenie własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa:

1. spłata 100% wierzytelności, tj. zarówno wierzytelności głównej jak i wierzytelności ubocznych, w tym odsetek (zarówno powstałych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika, jak i po tym dniu), w tym tych które były przewidziane w umowie będącej podstawą ustanowienia zabezpieczenia;
2. płatność nastąpi w 8 ratach rocznych, przy czym:
 - a) płatność pierwszej raty w wysokości 3% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2021 roku,
 - b) płatność drugiej raty w wysokości 8% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2022 roku,
 - c) płatność trzeciej raty w wysokości 8% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2023 roku,
 - d) płatność czwartej raty w wysokości 8% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2024 roku,
 - e) płatność piątej raty w wysokości 8% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2025 roku,
 - f) płatność szóstej raty w wysokości 8% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2026 roku,
 - g) płatność siódmej raty w wysokości 25% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2027 roku,
 - h) płatność ósmej raty w wysokości 32% wierzytelności nastąpi do ostatniego dnia roboczego 2028 roku.

Grupa VI: wierzyciele posiadający wierzytelności wyłącznie odsetkowe, które wskutek wygaśnięcia zobowiązania głównego skutkiem jego zaspokojenia przed dniem układowym, uległy przekształceniu w roszczenie główne:

1. spłata 7% wierzytelności głównej, płatna w 20 równych ratach, płatnych co 3 miesiące, do ostatniego dnia roboczego miesiąca kalendarzowego przypadającego na koniec każdego trzymiesięcznego okresu, przy czym płatność pierwszej raty nastąpi w pierwszym pełnym miesiącu kalendarzowym następującym po upływie 12 miesięcy od dnia stwierdzenia prawomocności postanowienia o zatwierdzeniu układu;
2. umorzenie pozostałej części wierzytelności głównej;
3. umorzenie w całości odsetek od wierzytelności głównej naliczonych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika, jak i po tym dniu, a także umorzenie w całości innych kosztów ubocznych, w tym kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności, powstałych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika.

Grupa VII: wierzyciele będący podmiotami pozostającymi z Dłużnikiem w stosunkach bliskości, o których mowa w art. 116 p.r.:

1. spłata 6% wierzytelności głównej, płatna w 20 równych ratach, płatnych co 3 miesiące, do ostatniego dnia roboczego miesiąca kalendarzowego przypadającego na koniec każdego trzymiesięcznego okresu, przy czym płatność pierwszej raty nastąpi w pierwszym pełnym miesiącu kalendarzowym następującym po upływie 12 miesięcy od dnia stwierdzenia prawomocności postanowienia o zatwierdzeniu układu;
2. umorzenie pozostałej części wierzytelności głównej;
3. umorzenie w całości odsetek od wierzytelności głównej naliczonych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika, jak i po tym dniu, a także umorzenie w całości innych kosztów ubocznych, w tym kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności, powstałych do dnia poprzedzającego dzień układowy Dłużnika.

W dniu 10 listopada 2020 roku RAFAKO S.A. w restrukturyzacji zawarło aneks nr 33 do umowy limitu kredytowego wielocelowego z dnia 7 lutego 2012 roku wraz z późniejszymi zmianami. Aneks zawiera przede wszystkim następujące zmiany:

A. Określenie limitu kredytowego w kwocie 119 916 154,85 złotych w ramach którego Bank udziela Spółce następujących sublimitów.

- 1) kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 50.000.000,00 złotych,
- 2) kredytu obrotowego odnawialnego, w walucie PLN i EUR do kwoty 7 000 000,00 złotych na finansowanie bieżących zobowiązań wynikających z wykonywanej działalności;
- 3) linii gwarancji bankowych w walucie PLN, CZK, USD, EUR i GBP wraz z kredytem obrotowym odnawialnym w walucie PLN na pokrycie zobowiązań Spółki z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych udzielonych przez Bank do kwoty 119 916 154,85 złotych .

Łączna suma kwot wykorzystanych sublimitów udzielonych w ramach limitu kredytowego nie może przekroczyć kwoty 119 916 154,85 złotych.

B. Aneks określa termin wykorzystania i spłaty limitu kredytowego do dnia 10 stycznia 2021 roku.

W dniu 13 listopada 2020 roku w wyniku zakończenia ruchu próbnego bloku energetycznego o mocy 910 MW, w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II który potwierdził spełnienie przez Blok wymagań Kontraktowych Strony dokonały Odbioru Bloku, który został przekazany do eksploatacji. Jednostka pracuje w krajowym systemie elektroenergetycznym.

Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o., E003B7 sp. z o.o. (spółka w 100 proc. kontrolowana przez RAFAKO S.A. w restrukturyzacji) oraz RAFAKO S.A. w restrukturyzacji działając za zgodą nadzorca układu w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym Emitenta podpisali umowę, która jest wynikiem mediacji prowadzonych przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej RP i która reguluje w szczególności następujące kwestie:

1. Strony, tj. RAFAKO S.A w restrukturyzacji i Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o., zrzekły się wzajemnych ekwiwalentnych roszczeń wynikających z realizacji kontraktu, które powstały do dnia zawarcia Ugody, z wyjątkiem roszczeń Spółki za prace wykonane zgodnie z Kontraktem oraz roszczeń NJGT z tytułu rękojmi bądź gwarancji i roszczeń regresowych wobec RAFAKO S.A w restrukturyzacji z tytułu zapłaty roszczeń dalszych podwykonawców.

2. RAFAKO S.A w restrukturyzacji wydłuży gwarancję techniczną na część wysokociśnieniową kotła o 6 miesięcy (do 36 miesięcy) oraz udzieli praw do korzystania z programów komputerowych (licencji), które nie są objęte Kontraktem. Jednocześnie Spółka zrealizuje dodatkowe świadczenia, w tym wykona prace optymalizujące funkcjonowanie Bloku, których efektem będzie między innymi zmniejszenie minimum technicznego Bloku z 40 proc. do 37 proc.

Wejście w życie ugody nastąpi po spełnieniu warunków zawieszających, wśród których kluczowymi są:

1. podpisanie przez Spółkę oraz Zamawiającego protokołu przejęcia bloku w Elektrowni Jaworzno do eksploatacji do 15 listopada 2020 roku- (warunek został spełniony),
2. przedstawienie przez RAFAKO S.A w restrukturyzacji porozumienia w formie promesy z instytucjami finansowymi, tj. Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A., mBank S.A., Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego dotyczącego sposobu pozyskania środków finansowych, które są niezbędne do zakończenia należytej realizacji Kontraktu-(warunek został spełniony).

Ugoda zostanie skierowana do właściwego sądu powszechnego z wnioskiem o jej zatwierdzenie przez sąd. Po prawomocnym zatwierdzeniu przez sąd, ugoda zyskuje moc prawną ugody sądowej.

Dodatkowo, Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. i RAFAKO S.A. w restrukturyzacji zawarli 13 listopada 2020 roku, za zgodą nadzorca układu w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym, aneks nr 9 do kontraktu, który sankcjonuje określone ugodą uzgodnienia stron w zakresie dodatkowych świadczeń niepieniężnych RAFAKO S.A. w restrukturyzacji, w tym m.in. terminy ich wykonania oraz powiązane z nimi terminy płatności.

Zatwierdzenie do publikacji

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 27 listopada 2020 roku uchwałą Zarządu RAFAKO S.A. w restrukturyzacji z dnia 27 listopada 2020 roku.

Podpisy:

Mariusz Zawisza	Prezes Zarządu
Radosław Domagalski- Łabędzki	Wiceprezes Zarządu
Jarosław Pietrzyk	Wiceprezes Zarządu ds. operacyjnych
Ewa Porzucek	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Jolanta Markowicz	Główny Księgowy